

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusítása nem bocsátható!

XL. évfolyam

94 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Pénlek

1934. évi április 27

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve havonként 60 lej. Aki pénzbeszedő megbízott nyján fizet. az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyar országon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegdalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegdalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK LUGOST!

A diktátor reálpolitikája

Két miniszteri tárca, egy államtitkárság, tizenöt vármegye, ahol Goga Octávián barátai diktálják a tempót — s ezzel halottj szeme forduló borul ezer és ezer frázisra.

Természetesen, azét a diktatúrát, a melynek gyeplőjét Goga Octávián nem éppen hatalmas tenyerei tartják.

Mi mindi tudtuk, hogy Románia miniatűr diktátorjelöltje mögött csak a ki-elégítően hiúság volt és ezenkívül szavak. Szavak, melyeknek nem volt tartalmuk és ha tűz volt bennük, csak a gyűlölet izzotta át. Ebben azonban mester volt. Ez a féktelen hiúság távolította el Maniu Gyulától is és ugyanolyan gyűlölettel elevenítette meg, elválásuk után, Maniu Gyula alakját, mint később azokat akiket célpontul kikeresett diktatori álmához lépésnek.

Minden józan ember tudja: ezt az országot csak a nyugalom, a konsolidáció és, mindenek fölött, az erős belső béke teheti erőssé. Diktatúra?... Ki ellen és mi ellen?... A baloldali pártok rég nem jelentenek erőt, a jobboldali pártok pedig csak akkor tudtak erőre kanni, ha valamelyik kormány, a maga titkos céljai érdekében, engedte. Nincsenek megvalósíthatatlan nemzeti álmok — de itt van meg ez a deklarációdott, tehetetlen kisebbség: csattanjon ezeknek a hátán a diktatúra ostora! Nem azért, mert szükséges, nem azért, mert hasznos; egyedül azért, mert Goga Octávián végre egyszer ki akarja élni hatalmi vágyát.

Mi sohasem állottunk körül, sirva, a demokrácia ravatalát. Harcoltunk és harcolunk érte, mert hiszünk benne. Tudjuk, hogy a hullafoltok, melyeket a demokrácia testén vélnek felfedezni, egy beteg társadalom ijesztő halálfelelmének rémkénei. Szükség szerűen idevezetett egy felbomlott háborús világrend helyreállításának szinte emberi erőt meghaladó munkája. Az emberi egyenlőségnek és szabadságnak iratlan törvényei is erősebbek, mint a diktatúrák fegyverrel alátámasztott, ellentmondást nem tűrő parancsai. Először a hitünkhez szorosan hozzátartozik a becsületlen parlamenti rendszer is. Amelyben kormányra lehet kerülni választás útján, de lehet paktum útján is. Az előbbi az egyenesebb, a becsületesebb, az utóbbinak, ha demokratikus is, kissé, hogy úgy mondjuk, némi melléke van. Igazi államférfi ritkán csinálja. Különösen akkor nem ha ez az államférfi huszonnégy órával azelőtt még élt-halt a diktatúráért. Am a demokrácia mégis könnyebb út volt és Goga Octávián abban a pillanatban feladott mindent, amikor egy parlamenti kormányzat hajlandó volt némi hatalomhoz jutni.

És mindezt két miniszteri tárcáért. Így lesz a véres kardból báronyszek. De mi lesz azokból, akiknek Goga Octávián hirdette a diktatúrát? Akik kételkedni próbálnak ennek a reálpolitikának az őszinteségében? Keresnek másik diktátort, ha még nem gyógyultak ki a frázisokból. És ha nagyon jóakaratauk, ve-lünk együtt, Goga, a költő számlájára könyvelik el Goga, a politikus örökös kalandozásait a politika utvesztőjében.

Goga ugyan cáfolja a miniszterségéről szóló hírt.

Mi ezt a cáfolatot el is hisszük. Azt, hogy nem lesz. De hogy nem szeretne lenni, abban kételkedünk. Ez a költő nem bohém. A maga céljaira komoly reálpolitikus. Hiszen diktátor is azért akart lenni, mert annak most konjunktúrája van.

Rövidesen összeolvad a két liberális párt

Gogából mégsem lesz liberális miniszter — Brătianu Dinu nem fosz-szabítja meg külföldi szabadságát

Károly király külföldi látogatásai

Bukarest, április 26.

Amint tegnap még az a hír járta, hogy Brătianu Dinu, a liberális párt elnöke, egy teljes hónappal meghosszabbítja olaszországi üdülését, amelyre a román nagypénteken hajnalban utazott el, a kormány párt vezetősége most azt közli, hogy a pártelnök csütörtökön este hazaérkezik a fővárosba.

Beavatottak úgy tudják, hogy Brătianu Dinu a párt vezérkarának kifejezett kérésére tér holnap vissza s áll el további üdülési szándékától.

A pártvezér visszaérkezése kétségtelenül a parlamenti ülésszak befejeződésével s a kormány tervbevetett átszervezésével áll szoros összefüggésben. Jellemző ebben a tekintetben az is, hogy Titulescu külügy-miniszter a hét végén szintén hazaérkezik.

Ami a kormány átszervezését illeti, Brătianu Dinu pártelnök és Titulescu külügy-miniszter jelenlétében fog eldőlni az a kérdés, hogy az anyapártjukkal való egye-

sülés révén csak a georgisták lépnek-e be a kormányba, avagy létrejön-e ezzel együtt, vagy enélkül is a kormányon való együttműködés Goga és Argetoianu párt-jával? Amint már ismeretes, úgy Goga, mint Argetoianu, sőt Tatarescu miniszterelnök is cáfolta, mintha valóban szó volna ilyen tárgyalásokról, illetőleg arról, hogy a liberális pártot kívülről elemek lépjenek be a kormányba. Politikai körök egyelőre csak a georgistákkal való meg-egyeztetést tartják valószínűnek, a Goga-kombinációról pedig azt hiszik, hogy ezt a Goga-frontról lanszírozták. A két libe-rális párt egyesülését ugyanis inkább csak Brătianu Dinu pártelnök hívei nézik jó szemmel, mert saját táboruk megerősödését várják tőle.

Az egyesülés kérdésében különben újra megszólalt maga Brătianu György is, aki Konstancán kijelentette, hogy az egybeolvadást célzó tárgyalások jó uton folyamatban vannak

s hogy rövidesen hivatalosan is felveszik az érintkezést az oliverális párt vezetői-vel. Brătianu György hangsúlyozta, hogy ő nem a kormánnyal fog tárgyalni, hanem csak a kormánypárt vezetőségével, azaz Brătianu Dinuval.

AZ ÖSSZEL KÜLFÖLDI KÖRUTRA MEGY AZ URALKODÓ

A francia lapok a „Belga” távirati ügynökségnek azt az értesülést közlik, hogy II. Károly király az ősszel hivatalos látogató-köruttra indul a nyugati fővárosokba, Párisba és Londonba. Az uralkodót körutján Tatarescu miniszterelnök és Titulescu külügyminiszter kíséri el.

Az uralkodó külföldi útjának előkészítése céljából Tatarescu miniszterelnök már májusban kiutazik Párisba és Londonba. A miniszterelnök egyébként már régebben bejelentette, hogy a jövő hónapot a kormány elsősorban a külpolitikai kérdéseknek fogja szentelni.

Barthou még sem aratott teljes győzelmet Varsóban

Ellentétes jelentések érkeznek a varsói tárgyalások eredményéről

Barthou újra megszilárdította a lengyel-francia szövetséget, Lengyelország azonban ragaszkodik politikai szabadságához s nem rendeli magát alá feltételek nélkül a francia politikai célkitűzéseknek — Párisban kiábrándítólag hatnak az új hírek

Akadoznak a londoni tárgyalások is

Varsó, április 26.

Varsó megelőzte Londont. A párhuzamosan indult tárgyalások Varsóban hamarabb befejeződtek, mint Londonban s az európai diplomácia megítélése szerint a varsói tárgyalások eredményesebbek és talán jelentősebbek is voltak, mint a londoniak. Londonban „csak” annyiról volt szó, hogy vajjon a leszerelés kérdésében Olaszországnak sikerül-e magához ragadnia a vezérszerepet s találnak-e olyan megoldási lehetőségeket, amelyről újra tárgyalni lehet majd egyideig s amelynek árnyékában tovább lehet majd folytatni az európai diplomáciai csatározásokat vagy nem. Varsóban viszont az dőlt el, hogy vajjon Franciaország külügyminiszterének sikerült-e Németország hátamegett is kárpótlása a szövetségi láncot, sikerült-e határozatos ellenhuzást tennie az olasz törekvésekkel szemben, sikerült-e „megkoronázni” a londoni tárgyalásokat jóelőre, még mielőtt azok kézzelfogható eredményre vezettek volna?

Tegnap jelentéseink még azt hozták hírül, hogy Barthou teljes sikerrel járt Varsóban. Sikerült biztosítani a leszerelés kérdésében, a lengyel támogatást, aztán megállapodott abban is, hogy újabb egyezménykötések fölöslegesek s a fő politikai célkitűzés a jelenlegi viszonyok között Olaszországnak a Népszövetsé-

ségbe való bevonása lenne. Mindezt pedig — legalább is a jelentések szerint — nem adott egyebet, mint azt az ígéretet, hogy elismeri Lengyelországot nagyhatalomnak s állandó te-lyet biztosít neki a népszövetségi tanácsban.

MI SIKERÜLT ÉS MI NEM SIKERÜLT BARTHOUNAK VARSÓBAN?

Amennyiben a tegnapi jelentésnek ez a két pontja — a francia források adták a jelentéseket! — valóban igaz, úgy gyakorlatilag áll Barthou győzelme. Franciaország szempontjából kétségtelenül ez a két pont, a leszerelés kérdése és Olaszországnak a Népszövetségbe való bevonása volt a legfontosabb. Barthou keresztülvitte ezt s mégis — az újabb jelentések szerint — a varsói „eredmények” csalódást keltettek Párisban.

A kérdés ezek után csak így tehető fel: mi az, ami sikerült Barthounak Varsóban és mi az, ami nem sikerült?

A leszerelés kérdésével kapcsolatban az új jelentések nem hoznak cáfolatot. Ez a része a dolognak tehát francia sikert jelent. Az orosz kérdéssel kapcsolatban azonban már vannak ellentmondások. A párisi csalódott hangú sajtójelentések azt állapítják meg, hogy a külügyminiszter utja sikertelen maradt két fontos kérdésben: 1. Nem sikerült enyhíteni a

cseh-lengyel ellentéteket, ami azért baj, mert így Lengyelország és a kisanant között alig-ha állhat helyre a régi barátságos viszony. 2. Nem sikerült elérnie Barthounak a lengyel-orosz közeledést. Pilsudszky marsall erősen húzódozott a lengyel-orosz barátsági kapcsolatok kimélyítésétől, mert szerinte a szovjet rendszer nem időálló s nem is lehet tartós, másrészt a lengyel-orosz barátkozás káros lehetne a német-lengyel viszonyra s ezt Lengyelország nem vállalhatja.

Orosz-lengyel közeledés tehát nincs. Ez nem sikerült Barthounak. Ez a tény azonban nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy Lengyelország szívesen hozzájárult Olaszországnak a Népszövetségbe való bevonásához. A lengyel biztonsági érzést ez erősíti s erre már csak azért is szükség van, mert a lengyel-orosz barátkozás elé akadályok gördülnek.

A Soir szerint Barthou varsói megbeszélésén az első pillanatban valóban csalódást keltettek, a francia kormánynak azonban türelemmel kell várnia, amíg új világpolitikai iránya megtermi az eredményeket. A Petit Parisien szerint Pilsudszky nagyon őszinte volt Barthouval szemben. Kijelentette, hogy nem bízik a francia politika állandóságában s ezért nem is kötheti le magát egészen a francia célkitűzések mellett.

Antineuralgie

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-
rén idegzsák, stb., ellen. Csakis
eredeti csomagolásban árusítják.
Minden dobozban az orvos
jelzésével ellátott 2
kapszula (ostya-
ban) van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

Lengyelországnak biztosítékokat kell kapnia, hogy Franciaország minden helyzetben szilárd tud maradni. Barthou kénytelen volt elismerni ennek az aggodalomnak a jogosságát s éppen azért nem is ragaszkodott ahhoz, hogy Lengyelország feláldozza politikai szabadságát s elkötelezze magát a francia politikai célkitűzéseknek. Lengyelország nem áldozhatja könnyen fel azt a biztonsági érzést, amit a német-lengyel megnemtámadási és barátsági szerződés jelent s éppen azért csak annyit adhat Barthou-nak, amennyire a francia kormányának most, a leszerelés kérdésével kapcsolatban szüksége van.

A KIADOTT HIVATALOS JELENTÉS

A lengyel kormány lapja Barthou tárgyalásainak befejezése után hivatalos tájékoztatót adott ki. Közli ez a hivatalos jelentés, hogy a francia külügyminiszter Beck lengyel külügyminiszter társaságában elhagyta Varsót és Krakkóba utazott. Itt még folytatni fogja Beck-el a tárgyalásokat.

A külügyminisztérium pedig ezt fűzte hozzá a hivatalos kormányjelentéshez: „A két napi tárgyalás alatt a felek módot találtak a beható és őszinte eszmecsere. Megbeszélést a francia-lengyel politikai összeköttetés általános irányelveit és a legfontosabb európai kérdéseket. Minden más politikai kérdés előtt azt állapították meg a tárgyaló felek, hogy a lengyel-francia szövetség alapjai változatlanok, és a szövetség igen fontos pillére az európai politika építő alakulásának.”

A hivatalos jelentés nem szól arról, hogy a tárgyalás akár a leszerelés kérdésében, akár pedig más részletkérdésben határozott formájú egyezményt hozott volna létre. A lengyel-francia szövetségről szóló megállapítás is általános jellegű s nem tartalmaz semmi olyat, amely nagyobb feltűnést kelthetne nemzetközi politikai körökben.

Barthou egyébként elutazása előtt nyilatkozott a lengyel újságírók előtt. Ő is csak általánosságokat mondott. Kijelentette, hogy a varsói megbeszélés jelentékeny javulást eredményezett a lengyel-francia viszonyban.

A semmitmondó és nagyon óvatos hivatalos nyilatkozat és Pilsudszkynak a sajtóban is közzétett kijelentései érthetővé teszik a párisi csatlóást. Ezt a csatlóást kevésbé enyhíti az, hogy közelebről gazdasági tárgyalások indulnak meg Varsó és Páris között. Lengyelország úgy látszik, kapni akar valamit, mielőtt adna.

A NÉMET LAPOK HIREI ÉS MEG EGY BARTHOU-NYILATKOZAT

A berlini lapok természetesen igen nagy figyelmet szentelnek a varsói tárgyalásoknak. Ellentmondó hírek vannak nekik is s így a valódi tényállást, helyesebben azt, hogy Barthou mennyit is ért el Pilsudszkynál, nem tudják pontosan megállapítani. Annnyit azonban erőteljesen hangsúlyoznak, ahogy amíg Barthou minduntalan a lengyel-francia szövetségre hivatkozott, addig Pilsudszky állandóan Lengyelország politikájának függetlenségét hangsúlyozta.

Bizonyos magyarázatot adhat a varsói tárgyalásokhoz az a nyilatkozat is, amelyet Barthou a lengyel Kurjer Warsamska-nak adott. — Teljesen meggyőződtem a lengyel-francia barátság sértetlenségéről — mondotta a francia külügyminiszter. A lengyel államférfiaktól kielégítő felvilágosítást kaptam a lengyel-német egyezményről. Lengyelország szabadon választhatja meg a maga politikáját, Franciaország pedig minden eszközzel azon lesz, hogy ápolja és megerősítse a Lengyelország és szomszédai között lévő jóviszonyt.

Ausztria ügyével kapcsolatban is tett kijelentéseket Barthou és ezek a kijelentések is nagyon figyelemreméltóak. Kijelentette, hogy Ausztria függetlenségét Franciaország Olaszországgal és Angliával teljes egyetértésben védte meg. Semmi értelme sem volna, hogy ebben a kérdésben ellentétet merüljenek fel Lengyelország és Franciaország között. A közép-európai olasz kezdeményezésre létrejött egyezmény Franciaország jóindulatú hozzájárulásával találkozott.

BARTHOU PRÁGABAN

Krakkóból a francia külügyminiszter egyenesen Prágába utazik. Utóterve szerint csütörtökön reggel érkezik meg Csehszlovákia fővárosába. Délelőtt meglátogatja Benest, délelőtt Masaryknál ebédel.

Csütörtökön délután látogatást tesz Mafy-petr miniszternél és Syrový hadseregfelügyelő-

nél. Pénteken fogadja a viszontlátogatásokat, ezután Benesnél ebédel. Este a francia követ-ségen lesz szükkörü vacsora. Szombaton délelőtt még tanácskozik, aztán szombaton délelőtt vonatra ül s egyenesen hazautazik Párisba.

AKADOZIK A LONDONI „ESZMECSERE” IS

A londoni tárgyalásokról a Reuter-hírnökök adott ki tájékoztató jelentéseket. E jelentések szerint az angol és olasz kormányok, helyesebben Suvich és Sir Simon egyetértettek abban, hogy a legutóbbi események fokozottan szükségessé teszik a leszerelés kérdésének valamilyen formában való rendezését. Suvich azt hiszi, hogy amennyiben az angol tervezet végérvényesen eszébe jutna, úgy az olasz javaslat-

ról, amely a haderők rögzítésének az elvén alapszik, még mindig lehetne tárgyalni.

Sir Simon viszont azon a véleményen van, hogy a kérsékeltszerű leszerelés még mindig könnyebb és kérészüllyhetőbb, mint a rögzítés, a mely nagyon ellenőrizhetetlen valami.

Egyébként adtak ki hivatalos tájékoztatót is, amely szerint Suvich és Sir Simon megbetszélésének a célja nem az, hogy határozott egyezmény jöjjön létre a két állam között a leszerelés kérdésében, hanem csak annyi, hogy a két állapontot kölcsönösen megismerjék és megvitassák. A tárgyalások valószínűleg szerda este be is fejeződnek.

Itt említjük meg, hogy kedden Széchenyi magyar követ a londoni Magyar körben félórás tárgyalást folytatott Suvich-csal.

Az óteleki lázadás pörében megkezdődött a főtárgyalás

Kilenc vádlott, 74 tanu

Temesvár, április 26.

A temesvári törvényszék szerdán délelőtt kezdte meg az emlékeztető óteleki lázadás pörének főtárgyalását. A vádlottak padján Faa Pál, ifj. Faa Pál, Berta János, Halapi Pál, Frig János, Kovács István, Karacsenkő Alexej, Nagy János és Nagy József ülnek, akik ellen az a vád, hogy elverték Toma Viktor vámtisztviselőt s lefegyverezték a segítségére siető határőrkatonákat. Az történt ugyanis, hogy Toma összekülönbözött egy kirándulásra induló begai hajó személyzetével és utasaival, mert ezek nem akarták teljesíteni jogosulatlan kívánságait. A vámlivaltalok és a hajó utasai között verekedés keletkezett, amelynek során Toma beesett a

folyóba. A feldühödött vámtisztviselő, aki nyilván ittas állapotban volt, mihelyt kiszúrt a partra, ráparancsolt a kísértében levő határőrkatonákra, hogy löjjenek bele az utasok tömegébe. Az utasok erre elvették a katonák fegyvereit, hogy megvédjék magukat.

A főtárgyalásra, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg,

összesen 74 tanu vonult fel.

Kihallgatásuk során a vádlottak azt bizonyították, hogy Toma provokálta őket s ők csak védekeztek a részeg vámtisztviselő önkényeskedése és fenyegetőzése ellen.

A tárgyalás még folyik.

Klein Sándor, a nyiregyházai gyilkos újrafelvételt kért

Az újrafelvételi kérvény szennzációs indokolása

Budapest, április 26.

Évekkel ezelőtt nagy port vert fel Magyarországon Klein Sándor nyiregyházai tisztviselő ügye, aki Stark Andor nevű tisztviselőtársát meggyilkolta, majd a gyilkosság után a holttestet elásta. A két tisztviselő közösen udvarolt munkaadójuk Magda nevű leányának. Amikor a vetélykedők közül Stark bizonyult szerencsésebbnek, Klein elhatározta, hogy elteszi őt láb alól. A bíróság annak idején 12 évi börtönrre ítélte a gyilkost.

Klein most kérvényt intézett a Kuriá-

hoz és perújítást kért. Kérést azzal indokolta, hogy

annak idején lovagiasságból súlyosabb bünt vállalt magára, mint amilyent vádlójában elkövetett.

Felfolyamodásában Klein elmondotta azt, hogy

a gyilkosságot a lány is végignézte s így igazolhatja ő is azt, hogy először Stark támadta meg őt

s ő jóformán önvédelemből követte el tettét.

A hadsereg egész tisztikara elítéli a Precup-féle összeesküvést

Lesújtott lelkiállapotban vannak az elítéltek

Bukarest, április 26

A hadsereg főfelügyelő, hadtestparancsnokok és ezredparancsnokok a Precup-féle összeesküvés pörében hozott hadbíróági ítélet után szinte egyidejűleg hódoló táviratokat intéztek az uralkodóhoz s elítélve az összeesküvést, rendíthetetlen ragaszkodásukról és hűségükről biztosították a királyt.

Az elítélte nyolc tiszt és öt polgári személy fellebbezését a hadsereg felülvizsgáló bírósága szombaton tárgyalja le. Az ügy aktáit és az ítélet 22 gépírást oldalra terjedő indoklását tegnap már át is vette Petrescu Alexandru őrnagy, a revíziós bizottság vádbiztosa és Nistor Justin jegyző. A fellebbezési tárgyalás minden valószínűség szerint szombaton véget is ér.

A védők szerdán kiutaztak Jilavára,

hogy a fellebbezés ügyében érintkezésbe lépjenek védelceikkel.

Az elítéltek a jilavai katonai börtönben szigorú felügyelet alatt vannak, különös tekintettel arra, hogy néhányuknak egyenesen aggasztóan lesújtott a lelkiállapota. Főként Mesarosu csendőrkapitány és Dordea hadnagy ideglete roppant annyira össze, hogy a katonai hatóságoknak gondot okoz állapotuk. Evégből Pomponiu Victor ezredes, katonai főügyész, tegnap megbeszélést folytatott Izet alezredessel, a jilavai börtön parancsnokával.

Varzaru után Renoiu kapitány is megszökött?

A fővárosi lapok most újra azt a szenzációs hírt közlik, hogy úgy Varzaru volt őrnagy, mint Renoiu kapitány, akiket a közelmúltban kémkedés miatt 15, illető-

A pattanások számára

A Cadum kenőcs leszárítja és lehullasztja a pattanásokat s helyükön fehér és finom bőrt hagy. Megnyugtató, fertőtlenítő és használatát kezdve, be-
heggedést idéz elő. Mint hathatós gyógyszer állta ki a próbát az egyének ezreinek, akik éveken át áldozatai voltak az ekcémának, sömörnek, pattanásoknak, furunkulusoknak, kelevényeknek, kiütéseknek, csalánkiütéseknek, hólyagzásoknak, aranyereknek, viszketegségnek, rühnek, tályognak, kipállásoknak, bőr-ingerlékenységnek, kérgesedésnek, koszosodásnak, úgyszintén sebeknek, vágásoknak, karcoknak, felhorzsolásoknak, sajgásoknak, égési sebeknek, stb.

leg 20 évi fegyházra ítelt a hadbíróóság megszökött.

Varzaru állítólag már régebben megszökött a nagyenyedi fegyházból Oroszországba, amelynek javára a Salamon mérnök vezette szervezetben annakidején kémkedett, Renoiu pedig mostanában oldott kereket. A kapitány, akit Magyarországra javára való kémkedésért a temesvári hadbíróóság ítelt el, akkor szökött meg, amikor Jilaváról Nagyenyedre akarták szállítani.

Ezeket a híreket az illetékes hatóságok mindaddig nem erősítették meg.

Temesvári események

Temesvár, április 26.

A Duca-úton levő Weisz-himzőmunka-üzlet feljelentést tett a rendőrségnek, hogy árukészletéből szamottevő mennyiségű kézimunka tűnt el. A rendőrség kinyomozta, hogy a himzéseket Pohl Panka 21 éves és Markonics Irén munkásányok harácsolták. Vállaltuk során kiderült, hogy Pohl Panka egy Bajai nevű nagybátyjától is ellopott nemrégiben 10 ezer lejt. — A városban elterjedt hírek ellenére a munkakamara tanácsát még nem oszlatták fel. Ezzel szemben a szakkamarák számának csökkentéséről szóló új törvény értelmében a munkaügyi minisztérium nem engedte megtartani a munkakamara tegnapi kitűzött közgyűlését, ami arra vall, hogy a napokban mégis feloszlatják a tanácsot s a munkakamara élére időközi bizottságot neveznek ki. — A temesvári törvényszék szerdán délelőtt akarta tárgyalni Ionescu Antal volt perjamosi pénzügyi ellenőr pörét, aki számos gazdát megzsarolt annakidején. A pör már hat éve van folyamatban, de most sem tudták letárgyalni, mert Ionescu ezalkalommal sem jelent meg. Kiderült, hogy jelenleg Bukarestben él, sőt közben pénzügyi főellenőrré lépett elő. Az ügyész kérésére a törvényszék elrendelte Ionescu letartóztatását s elővezetését az újra elhalasztott főtárgyalásra.

— Asztma és szívbetege, mell- és tüdőbaj, görvél- és angolkór, a bőr megbetegedései és furunkulózis esetében a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőesatornát alaposan kitisztítja s a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza.

Tavaszi tüzek mindenfelé

Pozsony, április 26.

A Galac melletti Bocsani községgel, amely az elmúlt éjszaka folyamán teljesen porrá égett, egysorsra jutott a Pozsony melletti Babin község, ahol a falu 178 háza közül 158 ház égett le földig s ahol a tüzvész négy halottat és számtalan sebesültet is követelt. A horvátországi Ostarión falu és a muraközi Alsókirályfa községben is pusztított a tüzvész. Alsókirályfán 376 házat emésztettek el a lángok. A tüzek által okozott kár mindenütt óriási.

Budapesti Nemzetközi Vásár

május 4-től 14-ig

Budapestre: április 27-től — május 14-ig.

Visszatér: május 4-től — május 20-ig.

50%-OS

utazási kedvezmény a vásárigazolvány alapján.

Herriot-t kizárták az Emberi Jogok Ligájából

Lyon, április 26.

Az Emberi Jogok Ligájának lyoni tagozata tegnap hozta nyilvánosságra azt a döntését, amelynek értelmében Herriot-t volt francia miniszterelnököt kizárták a liga tagjainak sorából. Az érdekes döntést nem indokolták meg.

Jól megy a cseh hadiiparnak

London, április 26.

Az angol lapok közlése szerint a csehországi nehézipar az utóbbi hónapok alatt rendkívül fellendült. A Scoda-művek brünni fegyvergyára az utóbbi hetek folyamán 2 ezer új munkást szerződtetett, köztük 300 nőt is, mert annyi külföldi megrendelést kapott, hogy meglevő munkásszámaival már nem boldogul.

Ime, mennyire készülnek a leszerelésre a leszerelésről tárgyaló államok!

Óriási viharok Olaszországban

Friss hó a Dolomitokon

Milánó, április 26.

Az utóbbi napok viharai és esőzései Felső-Olaszországban nagy árvízkatasztrófát okoztak. A Po folyó kiáradt és elöntötte az utvonakat. A Riviérán napok óta hatalmas erejű vihar dühög.

A genuai kikötőben vesztelő hajók horgonyait az erős szélvihar miatt meg kellett erősíteni, több nagy óceánjáró pedig elhalasztotta az indulását.

A Dolomitokat friss hó borítja.

Sulyos szerencsétlenség az óbudai cserkészek repülőterén

Budapest, április 26.

Az óbudai cserkészek hármashatárhegyi telepén, ahol a cserkészek számára repülőter is van a motornélküli repülés gyakorlására, sulyos szerencsétlenség történt. Báró Vay Miklós a telep megtekintésére rándult ki. A repülőteren beszélgetni kezdett néhány cserkésszel s nem vette észre, hogy az egyik gép felszállás közben feléje tart. A gép szárnya elkapta a bárót, a földre terítette s fején és nyakán olyan sulyos sérüléseket ejtett, hogy sürgős műtéti beavatkozás vált szükségessé.

Vay Miklós bárót beszállították Budapestre és az egyik kórházban azonnal megoperálták. Az operáció sikerült s így élete már nem forog veszélyben.

Trockij valamelyik közeli angol szigeten telepedik le

Az angol minisztertanács még nem döntött az orosz menekült kérése fölött

London, április 26.

A News Chronicle értesülése szerint a Franciaországból kiutasított Trockij az angol kormánytól kért letelepedési engedélyt. Kérésében hangsúlyozta, hogy a La Manche-csatorna valamelyik angol fennhatóság alá tartozó kis szigeten szeretne letelepedni. A minisztertanács még nem döntött a kérés fölött.

A párisi sajtó egyébként még máig sem tudja biztosan megállapítani, hogy vajjon Trockij tényleg elhagyta már a francia területet, vagy még nem. A hatóságok a kérdéssel kapcsolatban még mindig titkolóznak, van azonban magánjelentés, amely szerint Trockijt kedden egy hölgy társaságában a berni állomáson látták.

Vihar a cseh parlamentben az osztrák polgárháború miatt

Ölremeniek a szocdem és kommunista képviselők

Prága, április 26.

A cseh képviselőház mentelmi bizottsága most döntött annak a kínos összetűzésnek az ügyében, amely az osztrák polgárháborúval kapcsolatban Jaksch német szociáldemokrata képviselő és Stern kommunista képviselő között keletkezett. Jaksch annak idején a kamarai ülésen lekötötte Stern képviselőt, aki elítélően nyilatkozott az osztrák szociáldemokraták viselkedéséről.

A szociáldemokrata képviselőt a mentelmi bizottság megróvásában részesítette s az erről szóló határozatot a kamara keddi ülésén felolvasta. Jaksch a határozat kihirdetése után szót kért s kijelentette,

hogy sajnálja tettét, viszont mentségül hozza fel, hogy komoly okok miatt felekezett meg magáról, mert Stern képviselő gyalázta a szociáldemokratákat. Stern erre a kijelentésre felugrott s ismételtén kijelentette, hogy igenis égbekiáltó gonoszság volt, amit az osztrák szociáldemokraták elkövettek. A szociáldemokrata képviselők a közbeszólásra felugráltak és a kommunisták felé tartottak. Kölsönös szitkozódás kezdődött, majd rövidesen általános verekedés, amit az elnök és a közbelépő semleges képviselők csak alig tudtak lecsillapítani. Valószínű, hogy a verekedésből és kölsönös sértegetésből újabb egész csomó dolga lesz a mentelmi bizottságnak.

Hitlerék Székelyhidon

Néhány kótyagos akarnok szeretné átültetni a német palántát

Székelyhid, április 26

A nemzeti, vagy a felekezeti villongásnak soha sem volt talaja ez a kis mezőváros. Évtizedek óta megbonthatatlan volt a városka lakossága között az a harmonia, amely nem ismert felekezeti különbséget, hanem egyformán viselték a kisebbségi sors terhét. Tudatában annak, hogy csak az összetartás mentheti meg őket a tulzó nacionalizmus viharában.

Most megindult a bujtogatás. Egy néhány ember, akiknek tultengő egyéni ambíciója ebben a formában keres érvényesülést, elvetette a vallási gyűlölködés magvát. Kiadták az antiszemitaizmus jelszavát németországi stílusban, nem törődve azzal, hogy csak a magyarság erejét gyöngítik a maguk egyéni célja érdekében.

A zsidó orvosokon kezdtek, akikről azt

a vádat terjesztették, hogy közönyösek keresztény betegekkel szemben. Az ügyet bíróság elé vitték az érdekelt orvosok, de addig is, amíg a bíróság bélyegzi meg ezt az okatlan vádat, tovább folyik a bujtogatás.

Házról-házra járnak ezek a jelszavaktól megkótyagosodott vidéki politizáló analfabéták s így próbálnak aláírással gyűjteni zavaros akciójuk támogatására.

Eddig sikertelenül. Remélhetőleg ezután sem lesz eredménye s a józan magyar összetartás győz az egyéni érdekből és korlátoltságból kiadott gyűlölködésre igazolt jelszavak fölött.

Az erdélyi szellem, a tiszta és becsületes emberiség ellenmérge ki kell hogy izzadjon az erdélyi testből ezt a szörnyű és végzetes betegséget.

Tanító urak, ne éppen az iskolában!

Az ökölvívás még sem tartozik még a kulturációs iskolák tanrendjébe

A politikai ellentétek ilyen formában való megnyilatkozása nem válik éppen becsületére a csikmezei állami tanítói karnak

Csikszere, április 26.

A kulturációs rendszer következménye ez is.

Az ugynevezett kulturációban az állami iskolai tanítók jelentősen magasabb fizetést kapnak, mint máshol, hiszen teljesíteniük kell a románosítás nagy feladatát is. A magasabb fizetés pedig vonz, ez a vonzás viszont rendszerint a politikai erővonalak iránya szerint érvényesül. Ez a magyarázata annak, hogy sehol sincs annyi mérges politikai ellentét az állami tanítók között, mint a kulturációs vidékeken. Bizony, igen nagy könnyelműség volt a pártpolitikai szempontokat beültetni a népiskolák katedrái mellé. Most aztán ilyen következményei vannak ennek, mint az alábbi, eléggé el nem ítéhető eset is.

Nastasescu volt csikszerezi állami iskolai igazgató törhetetlen híve volt a liberális pártnak. Kitartott a párt mellett akkor is, amikor a nemzeti-parasztpárt volt felül. Hűsége jutalmul aztán most, a liberális párt kormányra kerülésével, három más hűséges társával együtt, altanfelügyelővé való kinevezést kapott. A kulturációs rendszerben ugyanis szükség van „altanfelügyelőkre” is.

Nastasescu altanfelügyelő új méltóságában nemrégiben felkereste volt iskoláját, ahol az igazgatói tisztet a nemzeti-parasztpárti Olteanu Constantin tölti most be. Ez az Olteanu, akinek nyilván azelőtt is voltak összetűzései politikai ellenfelével, nem vette szívesen Nastasescu utasításait s nem is tartotta magát azokhoz. Az iskolalátogatás során aztán az altanfelügyelő felelősségre vonta ezért az igazgatót. A felvett hivatalos jegyzőkönyv szerint vita fejlődött ki, amelynek során a tanfelügyelő higgadtan fejtegetni kezdte, hogy az előírt órarendet megváltoztatni nincs joga egy iskolai igazgatónak s az „ujítás” egyébként is káros, mert a jelenlegi beosztás mellett a gyermekek még ebédelni sem tudnak. Felszólítja

hát az iskolaigazgatót, hogy a törvényes órabeszámot állítsa vissza.

Olteanuban azonban forrt már a düh. Elvesztette a fejét s megtagadta felettese utasításának a végrehajtását, majd — egészen váratlan fordulattal —

nekiesett a tanfelügyelőnek és öklözni kezdte. Természetesen Nastasescu tanfelügyelő sem hagyta magát, felvette a harcot s néhány másodperc múlva már állott is a szabályos ökölharc az iskola irodájában, míg a szomszédos tanteremben a székely nebulók szorongva várták az „altanfelügyelő ur” hivatalos látogatását.

A tanterem meglátogatásából természetesen a történetek után nem igen lehetett szó. Az is-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

kolaigazgató és az altanfelügyelő ökölpárbajában a tanító-kollégák kissé későn avatkoztak bele s így, amikor szétválasztották őket, inkább az orvoshoz kellett menniük, mint a tanterembe. Az elszenvedett sérülésekről mindketten látéletet vettek fel. Nastasescu tanfelügyelő sérülései négy napon belül, Olteanu iskolaigazgató sérülései hat napon belül gyógyulnak hivatalos orvosi megállapítás szerint s ez is azt bizonyítja, hogy nemcsak politikailag és méltóságban, hanem fizikailag és az ökölvívásban Nastasescu altanfelügyelő került felül.

A dolog természetesen nem maradt ennyiben. Fegyelmi, majd kölsönös feljelentés lett a dologból. Az állami tanítók csikmezei egyesülete is foglalkozni kíván az „ügygyel”.

Az iskola irodájában lezajlott ökölharcból komoly politikai harc lesz, mert Olteanu mellé csoportosulnak a nemzeti-parasztpártiak, az altanfelügyelő mellé pedig a hatalmon lévő liberálisok.

Ehhez a politikai harchoz azonban nekünk már kevés közünk van. Intézzék azt el maguk között azok a tanítók, akik fontosabbnak tartják a politizálást, mint az oktatást. Az ellen azonban tiltakozunk, hogy ezek a politikai ellentétek az iskolákban robbanjanak a tettegességgel. Olteanu és Nastasescu verekedhetnek, ha akarnak, mert ez magánügyük. Vonuljanak ki a zöld gyepre s mérjék össze erejüket a politikai vetélkedés előírt szabályai szerint. De ne tegyék ezt az iskolában. Még a kulturációs iskolákban sem!

Hock Jánosnak le kell ülnie egyéves büntetését

Budapest, április 26.

A budapesti törvényszék Méhes-tanár sa szerdán délelőtt hirdette ki Hock János ismeretes perében az ítéletet, amelyet most már a legfelső fórum, a királyi Kuria is jóváhagyott. A tanácselnök az ítélet kihirdetésére beidézte Hock Jánost is, az elítelt azonban nem jelent meg személyesen, hanem orvosi bizonyítvánnyal kimentette távollétét. Méhes elnök az ítélet kihirdetése után közölte, hogy a kuriai döntéssel Hock János egyéves büntetése jogerőssé vált s így az ügyésznek megkapja az utasítást az ítélet végrehajtására.

Konzorciummá alakult át az aradi szintársulat

Arad, április 26.

Mint minden évben, ezuttal is pontos időre bekövetkezett a Szendrei féle színházvezetés következménye. A színészek miután fizetésükhöz nem tudtak hozzájutni, megegyeztek a Szendrei család uralmát és elhatározták, hogy konzorciumos alapon vezetik tovább a színházat.

Jövőre azért megint kisorsja a koncessziót.

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett és önfeláldozóan gondos édesanya, nagynya, feleség, testvér, anyós, sógornő és rokon

id. KOVÁCS GYULÁNÉ

április 25 én, áldásos életének 62-ik, házasságának 40-ik évében rövid, sulyos szenvedés után övének szentelt életét befejezte.

A megboldogult hült tetemét folyó hó 27-én, d. u. 4 órakor fogjuk a Vár-utca 30 szám alatti gyászszobából a ref. temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.

Legyen emléke áldott, pihenése csendes!

A gyászoló család.

Mi az, ami bőrét üdév, frissé, fiatalossá varázsolja?

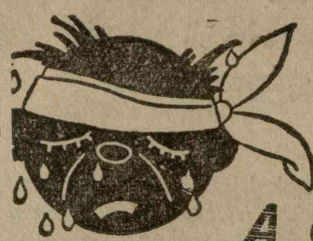
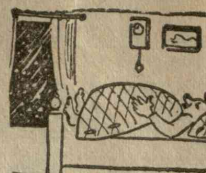
„FLOREAL“ arckrém

hatása páratlan!

Vezérképvislet: Drogueria „CENTRALA“ Oradea

Időjelenítés

Változó felhőzet mellett, állandóan erősödő déli és délnyugati szél. Helyenként esőzések, esetleg zivatarok várhatók.

A GRIPPE

és az összes vele járó szenvedések mint: fejfájás, hátfájás, mellfájás, láz, ideges zakaratok felületen egy olyan szerrel kezelendők, amely egyidejűleg fájdalomcsillapító, megnyugtató és lázcsökkentő hatással bír. Ezeket a tulajdonságokat csakis egyetlenegy készítmény egyesíti magában és ez az

NEURALGINE JURIST

Ha az ember utána érdeklődik, választ is kap.

A dolog nagyon egyszerű. A város hajlandó az egymillió hozzájárulást a vasutnak adni. Utólag.

A vasut az egymilliót viszont előre követeli. Addig hozzá sem fog a munkához, amíg a pénzt le nem teszik az asztalára.

Most ezen vitatkoznak. A vasut azt mondja, hogy tegyék le a pénzt és másnap hozzá is kezd a munkához. A város azt mondja, hogy fogjanak a munkához, ha kész a munka, azonnal megkapják az egymilliót.

A be nem avatott számára teljesen érthetetlen huzavona megértéséhez tudni kell, hogy

az impériumváltozás óta a vasut a várossal szemben fennálló fizetési kötelezettségének sem tett eleget.

Egyetlen lejt sem fizetett a hidak használatáért és az utak elkészítéséért, amelyekért a törvény és a megegyezések értelmében a városnak hatalmas összegek járnának. A város viszont szeretne valami pénzt látni a vasutól. Ugy gondolták tehát a városi urak, hogy hozzájárulnak egymillióval a hid rendbehhozásához és a kisvasut áthelyezéséhez, de

az egymillió lejt utólag leírják a vasut tartozásából,

tehát az üzletet kompenzációs alapon ütik nyélbe.

Ez az a bizonyos veszett fejszének a nyele. Legalább ez maradjon meg a városnak.

De a vasut emberei sem estek a fejük lágyára. Tudják ők nagyon jól, hogy miben trafikálnak a városiak. Van náluk is állami vasúti ész. Ők addig hozzá nem kezdenek a munkához, amíg a város készpénzben le nem guborálja az egymilliót.

Nem és nem.

Addig nincs hidjavítás.

Addig nincs vasúthelyezés.

Recsegjen a hid, szakadjon. Emberek élete veszélyben forogjon. Mindennap reszkessen mindenki, aki a rozogant hidon áttutazik. Zuhanjon le a megáradt Szamosba az a kisvonat.

Ki bánja azt?

Alkudoznak az urak. Bizonyára mindaddig alkudozni is fognak, amíg egy csomó szerencsétlen ember élete nem figyelmezteti őket arra, hogy elkéstek a vásárral.

(b. l.)

Repülőrendőrség hajszol egy amerikai banditát

Newyork, április 26.

Az Egyesült Államok repülőrendőrsége hajszát indított Dillinger ismert rablóvezér ellen, aki bandájával együtt éveket ezelőtt rengeteg gyilkosságot és egyéb gaztettet követett el és a fegyházból, ahol büntetését töltötte, pár nappal ezelőtt megszökött. Dillinger szülővárosának vezetősége karhatalmat kért, hogy megvédje a rablóvezér ellen a várost. A jelentések szerint Dillinger Kanadába szökött. Kanada összes bankjait és pénzügyeit erős rendőrkészültségek őrzik.

Fränkel főrabbi urnak:

Ujévi üdvözlétét hálásan köszönöm!

— Hindenburg s. k.

Amig a berlini főrabbi eljutott Párisba

Páris, április 23

Az emelvény előterében felállított asztal mellett aggyastyán ül. Szakálla melléig ér, fejbubján kerek, bársony papírsapka, szeme megtört és kissé vizenyős. Mellette fiatal hölgy támaszkodik a szék karfájára. Lámpaláza lehet, pihegve réved el a tömört széksorok felett.

Egy francia tanár, Bernard Lecache, az antiszemita ellen küzdő egyesület főtitkára, bemutatja a vendégeket a hallgatóságának:

— Fränkel Jóna főrabbi ur Berlinből... és a lánya, Fränkel Ella kisasszony.

Eredetileg a főrabbinak kellene előadást tartania. De beteg. Testét több goiyo járta át. Éppen, hogy felépült. Még alig-alig

tartja magát a széken. Helyette tehát a lánya beszél.

Eleinte dadog, de később az emlékek, a miket elmond, indulatba hozzák. Szinte amazonként hat, amint vérpiros arccal, zülalt fürtökkel, lázasan hadonászik a „Comité d'aide aux victimes du fascisme hitlerien“ közönsége előtt.

— Az én apám a berlini óhitű főrabbi! Ezt szinte kiabálva jelenti ki. Ugyanis vitatkozik. A berlini kormány-nyilatkozatokkal. Amelyek a külföld előtt még azt is letagadták, hogy a német fővárosban egyáltalában élt egy Fränkel nevű zsidó pap.

— Ez Hindenburg levele!

Valóban, Hindenburg levele. Válasz az óhitű zsinagóga ujesztendei üdvözlétére,

amelyet az agg rabbi adott föl. „Fränkel főrabbi urnak, Berlin, Dragoner-Strasse 37. Ujévi jókívánatait hálásan köszönöm. Hindenburg s. k.“

Másik levél kerül elő. Ugyancsak ujévi válaszlévé. A címzett az ősz pap. Dragoner-Strasse 37. A feladó a berlini főpolgármester.

Tehát Fränkel ur iratokkal bizonyíthatólag Berlinben élt és tevékenykedett. De függetlenül minden irattól, egy rabbit nem lehet letagadni. E teremben nem lehet több 50–60 németnél. De 25–30 mégis ismeri. Sőt még francia is akad, aki igazolja.

Fogadjuk el tehát kétségtelen ténynek, hogy az öregember személyazonossága kifogástalanul bebizonyított.

ESTI LÁTOGATÓK

1933 március 7. Esti fé' nyolc.

Valaki erőteljesen rákopogtat a Dragoner-utcai paplakás ajtajára.

Fränkel Ella nyit ajtót a következő pillanatban már csomó férfi állja körül. Jól megtermett, egyenruhás alakok. Ugynevezett S. A.-katonák. Vagyis rohamcsapatok. A náci-szervezet terror-különítményének legényei.

— Kezeket fel!

Nos, jó, kezeket fel. Apa és leánya ének nyújtott karokkal merednek a Hit'eri fiúk között. Noha aggyastyánról és nőről van szó, csattanások és rugások hangzanak el. Azután megkezdődik a házkutatás. Gyanús iratok után matátnak, de nem találnak semmit.

Két-két revolver szegeződik a foglyok melléne.

— Ha nem áruljátok el, hol van a titkos írások helye, lövünk!

Már szívesen elárulnák. Azonban nincs mit.

Az egyik revolver eldördül és a főrabbi testét 4 golyó járja át. Az öreg véresen, eszméletlenül zuhan végig a padlón. A lánya szivettépően sikoltoz.

Az S. A.-legények távoznak.

Ékszer és pénz még rutatóba sem marad utánuk a lakásban.

Könyvek, ruhaneműk, függönyök ronggyá szagatva hevernek a földön.

BARRIKADOK MÖGÖTT

— Egyetlen szomszéd sem mert segítségül jönni!

Igy mondja el a dolgot tovább Fränkel kisasszony. Senki sem mert segíteni, még órákkal a különítményi tagok távozása után sem. Végül sikerült a mentőket értesíteni. Az orvos, akit kiküldöttek, lelkes náci volt. De mégis elszápadt a feiháborodástól, mikor látta a hazafias látogatás véres sikerét. Bekötözte a főpapot és a leány fülébe sugta:

— Ne szállíttassa kórházba!... Soha az életben nem látja viszont!

Elte't két nap. Harmadik éjszakára fordulólág a különítményesek újból jelentkeztek. A Dragoner-Strasse 37 szám alatt halálos csend. Minden ablak, minden ajtó zárva. S miközben a szobában a főrabbi bizonytalan csatát vív életéért, a lánya asztalokkal, szekrényekkel torlaszolja el a lakás bejárait.

Barrikád-harc 1933-ban!

Egyik oldalon az aggyastyán és a lánya. Másikon a Sturm-Abteil'ung.

Április 6-án sikerül újból behatolniuk a

lakásba. Ezuttal csak egy levelet akarnak Fränkel Ella kisasszonytól, hogy apját más szertartású zsidók támadták meg s hogy a nácioknak, a „német tisztesség lovagjainak“ semmi közük a vérengzéshez és a rabláshoz.

A leány megtagadta ezt a levelet. A revolverek ismét nekiszegeződnek.

— Megdöglössz, te...

— Akkor sem irom meg!

Két lövés. A jobbkar véresen hull alá. Örökre megbénul.

S egyben örökre 100 százalékos rokkant marad. A foglalkozása ugyanis zongoraművész.

Reszkező emberek a hid fölött

Egymillió lej körül vitatkozik Szatmár és a vasut a lezuhanni akaró hidon

A város a veszett fejsze nyelét keresi, de a vasut nem adja Párviadal, amelyben nem a hadakozók fognak szerencsétlenül járn

Szatmár, április 26.

Hónapokkal ezelőtt a B. L. és a Népujság rámutatott azokra az állapotokra, amelyek a szatmári Szamos folyó vashidja körül uralkodnak. Megirtuk, hogy a hid vas-alapzatát annyira megetté a rozsdá, hogy az leszakadással fenyeget. A helyzet annál is inkább veszélyes, mert a Szamos hidján közlekedik a szatmárhegyi kis vasut, amely mindennap utasokkal zsúfoltan megy át a hidon és valóságos csoda, hogy az ócskavasnak való alkotmány eddig még nem szakadt le a vasut alatt.

A megjelent cikkek hatása alatt a közvélemény sürgette a szatmári városi vezetőséget, hogy a leszakadni készülő hid ügyében mielőbb intézkedjék, mert nem lehet és nem szabad emberéletekkel ilyen könnyelműen játszani.

A város intézkedett is. A város új vezetőségének régi terve volt amugyis az, hogy a kisvasutat kihelyezzék a városból. Most különösen sürgőssé vált ennek a tervnek a megvalósítása.

Átirat ment át a CFR-hez, hogy intézkedjék és azonnal hozassa rendbe a hidat vagy — és ez lenne a legjobb — a szatmárhegyi kisvasutat a városon kívül, esetleg a nagy vasuti hidon át vezesse.

Az átirat elment és a vasut meglepően hamar válaszolt.

Azt írta a vasut, hogy nagyon szívesen áll a város rendelkezésére. Valóban úgy találja, hogy a hidat sürgősen rendbe kell hozni és a kisvasutat a rendes vasuti hidon keresztül kell

vezetni.

Meg is csinálja egy eseiben: ha a város hajlandó a munkálatokhoz egymillió lejjel hozzájárulni.

Azt írta a vasut, hogy a város ennek a kérdésnek a rendezésére éveket ezelőtt megígért egymillió lejt. Most tehát fizesse az egymilliót és azonnal hozzákezdjenek a munkához.

A városnál megkapták a levelet, beiktatták elolvasták és tudomásul vették.

Azóta két hónap telt el. A hid már valóságos lebeg a levegőben. Mikor a kisvasut csigalassúsággal keresztülmegy azon, úgy csikorg, úgy nyikorog, úgy sóhajtozik és nyög, mint egy végelgyengülésben pusztuló aggyastyán. A fülkében halálsápadt arcú utasok hallgatják a csikorgást és a recsegést és örömlükben keresztet vetnek, mikor a hid tulsó oldalára érnek. Az óvatosabbak leszállnak a hid előtt a vonatról és gyalog mennek mellette mindaddig, amíg a vonat a tulsó partra nem ér.

A hid vasalkatrészei már valósággal pórhányóssá váltak. Most már nemcsak a vasut, hanem a rendes közlekedés is életveszélyes.

Az embernek önkéntelenül eszébe jut utána érdeklődni, hogy tulajdonképpen miért is nem történik semmi? Hiszen a város akar segíteni, a városi vezetőségben megvan a jóakarát, a vasut szintén akar segíteni, a vasutban szintén megvan a jóakarát. Mindenikben megvan a jóakarát s ettől a sok jóakarattól hid mégis le fog egy napon zuhanni.

HIREK

MOTORCSÓNAK
KONZERVDOBOZOKBÓL

Az emberi leleményesség és türelem igazán kifogyhatatlan. Itt van például ez a német ezermester, aki elhasznált konzervdobozokból állította össze különös alakú vízi járművét. A furcsa csónakot kézzel hajtott „motor” hozza mozgásba.

A walesi herceg gyémántborotvája. Londonból jelentik: Nem mindennapi ajándékot kapott az angol trónörökös, amidőn a délafrikai gyémántbányákat látogatta meg. Az egyik bányatársaság igazgatója pompás borotvakészülékkel lepte meg, amelynek pengéjét sok egymásba csiszolt gyémántból készítették. Ez a gyémánt borotvapenge minden borotválkozóknak a legideálisabb szer szám lenne, mert a gyémántkés éle sohasem csorbul ki s azt sohasem kell fenni.

KÖSZÖNJÜK, BÁR CSAK A KÖTELESSÉGÜNKET TELJESÍTETTÜK! Kivonat az „Ermelléki Református Tanítóegyesület” április hó 17-én, Székelyhídon tartott ülése jegyzőkönyvéből. Kemecsey György ref. ig. tanító előadja, hogy míg egyes újságok támadásban részesítették a felekezeti tanítóságot jogos követeleésüknek a nagy nyilvánosság elé való vitelért, addig a B. L. s ennek a hasábjain Kacsó Sándor újságíró hibvallást tett jogos követeléseink mellett. A közgyűlés a felekezeti tanítóság érdekében önzetlenül sikrazsállott B. L., közelebből Kacsó Sándor újságíró ur iránt elismerését fejezi ki s arról nevezett újságot és újságíróit értesíteni határozza, felkérve úgy megnevezett lapot, mint Kacsó Sándor újságíró urat, hogy a sorstalan felekezeti tanítóság sorának jobbrafordulásáért továbbra is minden alkalommal legyenek segítségünkre a sajtó és a toll hatalmának erejével. Kelt mint fent. Tóth Zsigmond, egyesületi elnök.

Faulhaber kardinális a zsidóságról, kereszténységről és germányságról. A bátorlelkű és tudós müncheni bíboros érsek, aki szerencsésen került el a minap az orgyilkosok göyöit, most könyvben tette közzé nézeteit nemzeti legvitatottabb kérdéséről. Annak kimutatása ez a könyv, hogy a németeknek, a világ egyik legnagyobb, vezető nemzetének minden lellemi haladottsága a kereszténységnek, az Újtestamentum szellemének köszönhető és hogy az Újtestamentum folytatása, beteljesítése a betetőzése az Ótestamentumnak, amely a németység legnagyobb erkölcsi és szellemi kincsének forrása. Bátran mondja ki a szerző, hogy az Úr különös kegye nem azért mentette meg Németországot az orosz pogányságtól, hogy most a germán pogányságnak essék áldozatul. Tacitus Germániájára való hivatkozással mutat rá, hogy milyen alacsony erkölcsi és szellemi színvonalon állt az ősgermánység a kereszténység megszilárdulása előtt és a pogány nacionalisták szeme közé ezt vágja: „Nem német vér váltott meg bennünket!” A nálunk is kísértő pogány nacionalizmus ellenében bizonyára örömmel üdvözlük ezt a bátor, józan és élvezetesen megírt könyvet, amelyet dr. Nyisztor Zoltán, volt szatmári lelkész, a Katolikus Élet szerkesztője, kitűnően fordított magyarra és a Káldor-cég adott ki. A nagy tudású dr. Nyisztor utóda a Katolikus Életről egyébként dr. Schaffler Ferenc lett, aki ezidő szerint az Erdélyi Lapok irányítója. Ezt a munkáját, — mint ismeretes, — nem a Faulhaber kardinális és Nyisztor dr. szellemében végzi.

Kommunista letartóztatások Kolozsváron. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári sziguranca bizalmas feljelentés alapján letartóztatta Weintraub Izso Mátyás király utcai fodrásmestert, akinél rajtaütésszerű házkutatást tartottak. A házkutatás eredményeképpen a lakásán találtak egy úgynevezett illegális brosurát, amely foglalkozik Hitler harmadik birodalmával. Weintraub a brosurá eredetéről azt vallotta, hogy azt egy Mesesan nevű üvegestől kapta kölcsön. A rendőrség természetesen Mesesant is letartóztatta s mindkettőjüket átadta a hadbírósnak.

Amerika arca teljesen megváltozik és Roosevelt reformjai olyan forgószéket kaptak fel a két óceán partja között, amely alapjaiban változtatja meg a nagy angolszász köztársaság életét. A változásoknak természetesen igen sok személytelen hatótényezője van, állapítja meg J. Reid, az élesszemű angol publicista, akinek friss benyomásai egy amerikai ut után végtelenül érdekes képet adnak Amerika átalakuló, forrongásban levő életéről. A két leghatalmasabb tényező a rádió és a repülőgép. Mindkettő hatása elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a távolságok még néhány évtizeddel ezelőtt is elképzelhetetlenül gyors áthidalásával kezdi ránevelni az óriási távolságok között szélszórta élő és fajlag is tarka amerikai tömegeket az egység gondolatára. Roosevelt személye és az általa hozott reformok elsősorban a féktelen és határokat nem ismerő amerikai individualizmus végét jelentik. A politikusok és a nagyipar képviselői kezdik megelégedni az elnök politikai és gazdasági reformjait, amelyek a kiscsiber érdekeit gondolkodás nélkül helyezik fölé a nagyvállalatok, az ipari trust-ök és a mögöttük álló politikai nevérek érdekeinek. De az amerikai nép még mindig egy emberként áll az elnök mögött, aki népszerűségétől eltekintve is annak a „kemény legény”-nek látszik, akinek mondta magát.

Önkéntesi jogot kapnak az elemi iskola végzettjei is?

A kulturzónás tanítók 50 százalékos pótléka

Bukarest, április 26.

A képviselőház közoktatásiügyi bizottsága tegnap megkezdte az elemi iskolai oktatásról szóló törvény módosítására vonatkozó javaslat vitáját. Ezt a módosító törvényjavaslatot a szenátus már megszavazta.

A bizottság több változtatást eszközölt a javaslatnak a szenátus által elfogadott szövegén. E változtatások közül a legfontosabb az, amely szerint az elemi iskola 7. osztályának végzettjei a jövőben önkéntességi jogot fognak élvezni.

azaz csak annyi időt fognak szolgálni, mint eddig az önkéntesek. Amennyiben a képviselőház a nyílt vita során is magáévá teszi ezt a módosítást, úgy a közoktatásiügyi minisztérium közbenjár a had-

Csikmegyei hírek. Csikszederéről jelentik: Ábrahám Albert 26 éves csiklázárfalvai illetőségű közműves Virág Lázár odaváló kerékgyártótól 4 ezer 300 lej készpénzt lopott el. A ma megtartott törvényszéki főtárgyalás során a vádlott beismerte a bűncselekményt s mentesgült azt hozta fel: az Isten elvette az eszét akkor, amikor lopásra adta a fejét. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével 2 hónapi fogságra ítélte. Az ítélet jogerős. — Csikmegye hadirokkantjai és özvegyei éhbernek is kevés járandóságából 1932-ből kerek egymillió lejjel és 1933-ra a százezer lejt jóval meghaladó összeggel tartozik az állam. A legnagyobb anyagi gondokkal küzdő rokkantak és özvegyek mindent megpróbáltak, hogy hátralekés illetményeikhez jussanak, de eredménytelenül. Most a Magyar Párt parlamenti csoportja vette kezébe az ügyet.

Öngyilkos lett, mert szülei nem engedték, hogy pilóta legyen. Debrecenből jelentik: Az elmúlt éjszaka folyamán Debrecenben vadászfegyverével szájbalölte magát Kölcsey Antal 22 éves fiatalember, dr. Kölcsey Sándor ügyvéd, fia. A fegyverdörrenésre nem ébredtek fel a háziak, mire reggel rátaláltak az öngyilkosra, az már rég halott volt. Hátrahagyott búcsulevélében lelki meghasonlásról ír a szerencsétlen sorsu fiatalember. A hozzátartozók vallomása szerint, valószínű, hogy a rajongó lelki fiatalember az keserítette el halálisan, hogy szülei nem engedték meg neki, hogy pilótává képezhesse ki magát.

A gyergyóalfalui bombapör utolsó epizódja. Csikszederéről jelentik: Köztudomású, hogy a szomorú emlékek és hatalmas port fölvert gyergyóalfalui bombamerénylet vádlottjai súlyos ítéletét végső fokon a bukaresti Semmitőszék is helybenhagyta. Az Ávéd János dr. ellen elkövetett merénylet egyik vádlottja dr. Barabás János ügyvéd, a per egész folyamán ártatlanságát hangoztatta. A nagy per során lefolytatott bizonyítási eljárás azonban egészen mást igazolt s így 15 évi fegyházat kapott ő is. Néhány hónappal

Kedves fiam,

mától kezdve borotválkozás előtt mindig

NIVEA-CREME-vel

kell bedörzsöljed magad. Láthatod ez megkönnyíti a borotválkozást és minden bőrirritációt elkerülhetsz. Magam is tudom: Nivea-Creme az egyedüli bőrcrém, amely Eucerint tartalmaz és ezen alapszik hatása. Kellemetlen fénységet nem hagy hátra és fiatal jólápoltság kinézetét nyújt. Ez nappali- és éjszakai Creme egyaránt. Még ma vedsz Neked egy csomagolást.

ABLAK

Nagyvárad hírek. Tudósítónk jelenti: Szerdán délelőtt a nagyvárad állomás 3. osztályú várótermében, élesre fent borotvával elvágta a nyakát Varga János, Erdőgyorok közösi illetőségű 22 éves földműves. A vérző embert rendkívül súlyos sebeivel kórházba szállították. Alapota reménytelen, az orvosok lemondtak életéről. A megindult vizsgálat megállapította, hogy Varga pár nappal ezelőtt megszökött ezredéltől és attól való félelmében, hogy hadbíró elé állítják, szánta el magát végzetes tettére. — A nagyvárad törvényszék szerdán délelőtt 2000 lej fő- és 1000 lej mellékbiutetésre valamint 7 ezer lej kártérítésre ítélte Johannes Viktor dr. közjegyzőt, aki egy árvaszéki ítélet kapcsán becsületét ki- fejezéssel illette Farchescu bírót. Az ítélt fellebbezett.

A lelkiismeret Baul Burget-nek, a kitűnő francia regényírónak egyik remekműve 340 oldal, fehér papíron, most árszállításban 15 lej a Brassói Lapok könyvosztályában. Kérje az Athenaeum olvasó sorozatok jegyzékét.

Az éjjeli őr hibájából legett a gyár Csikszederéről jelentik: Szőke József kátszonfeltízi fakitermelő fűrészgára az elmúlt éjjel tüzet fogott. Mire az álmából fölvert lakosság az égre csapó lángnyelvek oltására siethettek volna, az épület mentésére gondolni sem lehetett. A félmillió értékű gyár porig égett. Az ügyben bevezetett vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a gyár nem volt bebiztosítva, a tüzet pedig gondatlanság okozta. A gyár Váncsa György nevű éjjeliőre az épülettel egy fedél alatt lévő szobája takaréktűzhelyébe hulladékfűrésszel bedurántott, majd körutjára indult. Míg szökös ellenőrző útját végezte, az égő léca padlóra esett, amely tüzet fogott. Mire az éjjeliőr észrevette a tüzet és vészjelt adott, a gyárat megmenteni nem lehetett.

Félkiló aranyat akart átcsempészni a határon egy temesvári fiatalember

Arad, április 26.

A kurtcisi vámkirendeltséghez bizalmas feljelentés érkezett, hogy a határon átutazó Pöhm Tibor temesvári fiatalember nagyobb értékű valutát készült a határon átcsempészni. A vámtisztke átvizsgálták Pöhm csomagjait, de még a legszorgosabb személyi vizsgálatnál sem fedeztek fel semmiféle valutát. Végül az egyik vámtisztnek feltűnt egy termoszpallack, amelyet szintén kinyitott és mintegy félkilónyi aranyat talált benne.

Pöhm Tibort leszállították a vonatról, de a jegyzőkönyv felvétele és a törvényes bírság kivetése után szabadlábra helyezték.

VARJAK A FALU FELETT

a Brassói Lapok és Népujság

következő ajándékregényének címe és szerzője Kovács György, lapunk fiatal, belső munkatársa.

A csendes város

— Elég békésen megférünk egymással — mondja a lugosi magyar polgár, a kisváros nemzetiségi békéje felőli éleklődésre. Vagyunk a városkában vagy huszonhatezren magyarok, románok, németek, zsidók. Nem mondom, hogy éppen testvérmódról élünk, mikor a gyűlölködés lett nagy divattá a világban, de azért úgy, körülbelül, eléggé meg vagyunk.

— Elég csendes város — mondják a rendőrségen —, mikor kitergették a bűnözési kimutatást. Kevésbé a bűnözés, békésebb a lakosság, mint másutt.

— Csendesek és szerények vagyunk — mondják a kis lugosi házak, földszintesek, esetleg és legfeljebb egyemeletesen húzóda meg egymás mellett. Kétemeletes alig akad s a többi házak rosszalag, görbén néznek fel az egy-két nagy szőlőre. Minek neki két emelet? Talán Temesváron, vagy urambocsá, egyenest Bukarestben képzeli magát?

— Én is csendesen folydogálok keresztül ezen a csendes városkán — mondja a Temes — a polgármester már ígért is jutalmul kőpartot és új hidat. Remélem, Lugoson előfordul az az országgraszáló szokatlan eset, hogy egy polgármester be is tartja az ígértét.

— Csendes jó fiúk vagyatok — mondta a kormány — meg is érdemeltek valami jutalmat. S a nemrégiben megszületett új közigazgatási törvény „municipi” rangra emelte a várost, ami magyarul körülbelül a törvényhatóság: joggal felruházott város fogalmának felel meg. Hja, a minisztérium mindig ad valami jutalmat a városoknak. Ha egyebet nem, címet és rangot. Bevallom ugyan, nincsenek pontos fogalmaim a „municipi” rang előnyeiről. A lugosiaknak se. Talán az lehet a hátulütője a dolognak, hogy több hivatal és bizottság van joguk eltartani. De hát mit meg nem tesz az ember a címért.

Egyszóval, Lugos csendes város, kisváros. Kisebb lévén minden, nyilóanvaló, hogy kisebbnek kell lennie a társadalmi és nemzetiségi ellentéteknek is. Azért egészen nem hiányoznak, oh, dehogya, hogy is hiányozhatnának, mikor nagy városokban olyan buzgón kavargják demagóg politikusok a pokoli főtét.

De ne legyünk igazságtalanok Lugossal szemben: nem minden olyan kicsi. Nem kicsi például az adó, Sőt. Nem kicsinyek az árak sem, amelyek ambiciózusan igyekeznek nagypárosi színvonalra emelkedni. Eppen hogy valamivel elmaradnak a temesvári árak mögött.

És nem kicsi — úgy mondják — a pletyka sem.

Vagy ez is csak olyan pletyka?

Cicomázzák a Temest

Lugos városa építkezéseket tervez. Nem sokat, nem nagyokat, ahogy az illik is egy szerény kisvárosnak. Az építkezési tervek a Temes körül forognak. Nem sokára megkezdik a part további kikövezését, majd sor kerül egy új hid építésére. No, nem az idén, olyan jól nem megy, hanem 1935-ben. Lesznek kisebb aszfaltozások is.

Lassan de biztosan, igen biztosan, de igen lassan, még kiépül Lugos.

A lugosi Nőegyletek

Lugoson épen elég enyhítésre váró, segélyért kiáltó nyomor halmozódott fel. A jótékony hölgyek szorgos és áldásos működést fejtenek ki, hogy amennyire csak lehet, enyhítsenek az inségen.

Addig is, míg részletesebben foglalkozhatunk a Nőegyletek szakadatlanul folyó munkájával, felsoroljuk az egyleteket:

Katolikus Nőegylet, elnöknője özv. Licsek Béláné.

Református Nőegylet, elnöknője özv. Asbóth Aladárné.

Zsidó Nőegylet, elnöknője dr. Dobó Zsigmondné.

Élénken tevékenykednek a német és román nőegyletek is.

A lugosi munkanélküliség három oldalról nézve

Három nyilatkozat a lugosi munkanélküliségről:

Biriescu Alexandru dr. polgármester: Háromszáz van, tehát aránylag — más városok munkanélküli hadseregéhez mérve — nem is oly sokan. Legalább is nálunk ennyi jelentkezt az összeírásnál. A télen élelmet és munkát kaptak, sőt ötvenet ma is segélyezünk, szintén munkával.

Egy elkészeredett munkanélküli világmegevető, egyhetes szakállal, folytonossági hiányokkal ékes cipőben szemlélve a vásár nyüzsgését:

— Csak baniban kapnék annyit naponta, a mennyivel több háromszáznál... ezernél is többen vagyunk, kérem... karácsonykor 40 ezer lejt utaltak ki a minisztériumból Lugosnak, de azt kaptam belőle, „amit Pali a tapasztásért...” a segélyreszorulókat se úgy válogatták össze, ahogy kellene... nem mondom, hogy éppen a polgármester ur, de voltak ott urak...

Hogy kik voltak ezek, arról már nem tud pontos felvilágosítást adni munkanélküli felebarátunk, hanem egy dühös legyintéssel kettévágja a vitát.

Egy intelligens lugosi polgár: Munkanélküli bizony akad itt bőven. Talán azért jelentkeztek csak háromszáz, mert munkaalkalmat adtak segély helyett s vannak munkanélküliek, akik ridegen elutasítják, ha nem a saját szakmájukban akarják munkára fogni őket. Meg aztán sok az intellektuális munkanélküli, aki restell jelentkezni, aki nem akar utat építeni...

Eppen ilyen akad Lugoson bőven. Lugos elsősorban iparváros. Hogy megy a kisiparosoknak országszerte, világszerte, azt elbírták már százezerszer. De sok a keresetnélküli a kifejezetten intellektuális körökben, a hivatalnokok között is. Nemcsak kisebbségiek, hanem románok is. Egyszóval, Lugoson is megvan a baj és sovány vigasz, hogy legtöbb helyütt még rosszabbul megy...

A tréfás Lugos

VILÁGREKORD LUGOSON, AVAGY

NINCS PARJA A LUGOSI TÜZOLTÓNAK

Szemelvény a helyi magyar hetilapból:

— Szombaton reggel az Árpád-sori Demeter-ház udvarán tűz támadt. A tűzoltókat telefonon értesítették, mire a készség az értesítés leadásától számított 4 percen belül a helyszínen termelt. Sok dolguk ugyan már nem akadt, mert az égő szalmarakást a házbeliek eloltották, de azért tűzoltóink gyorsasága megérdemli a dicsőítést.

Valóban megérdemli. A kérdés csak az, hogy a nemzetközi fórumok hitelesítik-e a legújabb világrekordot?

KÖRKORSZAK ELŐNYBEN

Az Ismeretlen Hirdető közleménye ugyanott:

— Egy tető alatti ház, amely áll... helyiségek közül s amely a mai silány építkezésektől eltérő, abszolút szilárd és szolid építmény, olcsón eladó.

Nesze neked, Le Corbusier, May professzor, weimari Bauhaus s ti többi „mudernek”!

Reméljük, a modern építészek nem indítanak hitelrontási pert a lugosi törvényszéknél. Különben meg vagyunk győződve arról, hogy a szóbanforgó épület kifogástalanul vastag, abszolút szilárd falakkal rendelkezik, s ismeretlenül is a legjobb sikert kívánjuk a konzervatív hirdetőnek.

KUTYA, VAGY NEM KUTYA?

Nem, ezt a kutyát — ha ugyan kutya volt — nem lehet megemlítés nélkül hagyni.

Bocsánat, hogy a kutyát emlitem először s nem a drapp tavaszi kosztimbe öltözött hölgyet, aki a hid előtt nem messze, az állomás felől vivő uton korzózott büszkén 4 óra után. Mellette szíjon valami egészen apró, alig észrevehető feketeség.

Ismeretlenül is bátorodom kérni az illető

hölgyet, szabadítson meg kínzó kételyeimtől s közölje velem e lap címen, egy nagyobb szabású fekete bolhát cipelt maga után, vagy a világrekordot?

Amennyiben az utóbbi eset áll fenn, úgy Lugos nemcsak tűzoltói rohamtempójával, hanem kutyakülönlegességek dolgában is tartja a világrekordot.

TALÁLOS KÉRDÉS
LUGOSI FELNÖTTEKNEK

A Nemzeti Bank lugosi fiókjának kapuja mellett ökológiai betűs tábla hirdeti, miszerint május elsejéig a kékhasú ezresek még beválthatók.

Kétszer sétáltam arra, vásári napon, de a kapun lélek se be, se ki. A rendőr unottan pödörte bajszát a kapuban. Tolongásnak, aminek a féktartására karhatalom szükségeltetne, hire-hamva sincs. A nap busan süttött le az elhagyatott kapura.

Fel kell tégyük a kérdést: mindenki szeretett beváltani ezreseit régen, avagy Lugosról elszivárogtak régen a „lepedők”?

LUGOSON
NEM HUNCUT A LÁNY?

A déli korzón suhant el mellettem, a tavaszi divat kék uniformisába öltözve, fekete cipőben, rövid hajjal s ha jól láttam elsietőben, zöldes-kék szemekkel. Illő tisztelettel ugyan, de az idegen ama jogán, hogy a város látnivalóit megsemmisítse szabad, néztem rá, sőt utána.

Ó azonban vissza se nézett. Amihez teljes joga volt egy bémész idegennel szemben. A kérdés csak ez:

Elszigetelt jelenség, avagy általános lugosi szokás?

Város, ahol kincsek rejtőznek a torkokban

Mikor Grozavescu még magyar és zsidó kórusokban énekel

Vagy hét éve, mikor a világhírű román hőstenor felesége agyonlőtte s a tragédia híre bejárta a világot, Grozavescu nevével együtt emlegették a temesparti városkát:

— Lugosi származású a szerencsétlen véget ért Caruso-utód...

Ideje, hogy igazságot tegyünk Lugosnak. Ritka helye a világnak, ahol ennyire hagyományyszerűen üznék az ének kultuszát ahonnan Grozavescun kívül annyi világhírű énekes indult volna neki tündöklő pályafutásnak. Akárhányról lugosiak sem tudják, hogy közülük nőtt ki.

Lugos szülötte Kálmán Oszkár, a budapesti Operaház tagja. Bátyja, Kirschner dr. ügyvéd, aki most is Lugoson él. Arról nevezetes, hogy ő még a gyorsan változó romániai városi tanácsok, illetve tanácsosok történetében is egyedülálló karriert futott be. Két napig volt városi tanácsos: hivatali méltóságának második napján újabb „interimár” született meg a magasságos bukaresti urak akaratából.

Lugosi Neumann, a híres osztrák operaezenes is.

— Minden ellentétes híreszteléssel szemben — mondják Lugoson — idevalósi és nem nagyváradi Halmay Tibor, a nagyírű filmszínész és táncoskomikus. Apja annakidején a helybeli magyar da-

lárdá egyik legkiválóbb tagja volt és műkedvelő előadásokon szép sikereket ért el.

Származásában és nevében is a város szülötte Lugosi Béla, a hollywoodi filmvilág egyik férfiszírtája, aki a magyar Nemzeti Színház volt tagja, most pedig Leon Chaney méltó utódja Hollywoodban. Lugoson Blaskó Bélának hívták.

Weise, a híres osztrák színész, a bécsi Burgtheater volt igazgatója, Sztérenyi Malvin, bécsi operaezenes s még többen, ugyancsak innen származtak el.

És Grozavescu, akinek emléke ma is elevenen él Lugoson. Itt él az anyja és a leánya, kiről azt beszélnek, hogy gyönyörű hangja van, talán apja nyomdokába lép.

Karrierje kezdetén, mikor a hőstenor még nem repült el Lugosról, szintén tanúságot tett a város békés, akkor még teljesen békés szelleméről. A lugosiak emlékeznek még rá, mikor Grozavescu isteni hangja a magyar dalárdában, más-kor meg a zsidó templomban csendült fel.

A kincsestorku városban számos, jól-szervezett, lelkes működést kifejtő dalárda ápolja az ének kultuszát és neveli a tehetségeket. Így a magyar dalárda, a Vidu kórus, a Lira, a Gewerbe Liederkranz, a Hazamir, a Jubilatus, stb.

Lugosi közgazdaság röpke mondatokban

Konjunktúrája csak a textiliparnak van, mint általában a Bánságban. Dolgozik a buziási uton a nagy textilgyár, a régi szeszgyárat is textilüzemmé alakították át, működik a Szederszky-gyár s még egy-két kisebb szövőde.

A téglagyárak közül csak a Muschong gyár dolgozik, két teleppel. Volt még egy téglagyár, de leállott.

Leállt vagy 2 éve a Lomási fűrészgár s mintegy 5 éve a Russ-féle fűrészüzem is.

Sok felsorolni való gyár már nem akad. Lugos főleg a kisiparosok városa. A kisiparosokat pedig tudvalevőleg kétféle húzza az ág: nyomja őket a válság, mint mindenkit s nyomorítja őket külön magának a kisiparnak, a nagyipar által háttérbe szorított, az állam mostohagyermeként kezelt mesterségnek a külön válsága.

A lugosi kisiparosok éppoly tanácstalanok a súlyos kettős bajjal szemben, mint kollégáik és sorstársaik országszerte.

Lugos, a sportváros

Lugoson három nagy egyesület van, a melyek mindegyike számos taggal erős játékosgárdával és szép eredményekkel dícselkedhetik. A kerületi bajnokság sorrendjében első:

Vulturii (a télen fúzió folytán megerősödve a textilgyári csapattal). Elnöke az áldozatkész Radoslav megyei főmérnök, intézője a nagytudású Schlinger Zsigmond. Száz labdarugója és több mint 500 beiratkozott tagja, 3 nagy, 1 ifjúsági, 2 törpecsapata van. Három éve Nagy Ferenc neves pesti edző vette munkába a csapatot, tavaly 2 hónapig — két szerződése között — itt volt Schaffer Alfréd, a világhírű „Spéci”! Most Prohászka Franz, 22-szeres osztrák válogatott az edző, a Rudolfshügel egykori híres játékos.

A csapat legszebb eredményei: Beszkárt ellen 2:2, tavaly a bécsi Wacker ellen 2:2. Voltak cseh turán, Radec-Cralovén (az egykori Königgrätz) 3:1-re győztek, Chrudinban 3:3-ra játszottak, Nagy-szombat-Tarnaván 1:1-re. Két éve Békéscsabán és Salgótarjánban voltak magyar turán. A csapat színe fehér-kék. Saját pályával rendelkezik.

A csapat bejutása a nemzeti bajnokságba két ízben mulott egy hajszálon, egyetlen gólon. A kudarc egyszer sem volt sérgyen, mindegyik alkalommal „nagy csapatok” ellen történt, amelyek akkor különösen erősek voltak: az UDR és a Kinizsi.

A bajnokság második helyezettje az LMTE, a munkáscsapat. Elnöke az agilis Balandzséanu dr. Szintén sok játékos és számos tagja van. Lelkes „drukker”-táborral rendelkezik. A jóképességű csapat az évek során jelentékeny veresétséget szenvedett, rengeteg játékosát „szipkázta”, részben más városokba, részben a Kolpingba és Germaniába. Legszebb eredményei: győzelme az ATE ellen 6:1-re, eldöntetlenje a Banatul ellen 4:4-re. De megemlést érdemel az is, hogy a jó formában levő Kinizsi csak 2:1-re, az MTK., a kiváló budapesti amatőr csapat pedig csak 1:0 arányú győzelmet tudott kicsikarni ellene.

Az LMTE szintén saját pályával rendelkezik. A munkáscsapatok szokott színét hordja, a piros-feketét.

Harmadik a Germania, elnöke Mayer Jenő. Szintén szép tagszámú egyesület. Megemlést érdemlő a temesvári Rapid csapata ellen elért 0:0 eredménye. Az egyesület nagy súlyt fektet a tornázó sportra, amelyet szépen kifejlesztett.

A Kolping szenior csapatát feloszlatták s jelenleg csak ifjúsági labdarúgócsapattal rendelkezik. Elnöke Ferry Vilmos dr.

A lugosi kerület elnöke Sevicu Tiberiu dr., országgyűlési képviselő, aki lelkes sportember. Titkár Ucenic György.

A „fehér sportot”, a teniszt, az LTVÉ művelti, Licsek Zoltán dr. elnökletével.

Külön dicsősége a lugosi sportnak, hogy a Vulturii ökológiai szakosztályából, mely a legjobbnak tekinthető országszerte, négyen: Horváth, Borlovan, Lázár Dragomir — az országos válogató bizottság határozata alapján indulnak az április 26—29-iki, Rómában rendezendő Európa-bajnokságon!

K Ö Z G A Z D A S Á G

KONVERZIÓS
TANÁCSADÓ

Konverziós érdeklődés közvetlenül
dr. Tanódy Endre Bukarest, Str. Ni-
lon 25 címre intézendő

„Kereskedő”, Kolozsvár. Miután a 700 ezer lej házépítésre fordította, az abból fennálló 450 ezer lej konverzió alá esik, tekintet nélkül arra, hogy az adósok kereskedők. Szükséges azonban, hogy egyébként konverziós jogosultsága meg legyen, vagyis házadó alá eső jövedelmük összjövödelmük 30 százalékát kitegye. Olvassák el törvénytárgyalatokat, ahol a kiadás szabályai megvannak.

„Jogász”. Az Argetoiu-féle törvényt hatályon kívül helyezték, nincs többé — lemondás a 20 holdon felüli illetőségről — és nincs többé olyan rendelkezés, amely szerint a férj és feleség földjét össze kellene számítani.

Az érdekelteknek tehát csak a járásbíróság előtt lehet nyilatkozatot tenni és bár erre a törvény őket nem kötelezi, ez különböző okokból mégis érdekükben áll. Tanácsos tehát a járásbírósnál bejelentést tenniük.

„B. L. Ozun. S. Sz.” Ön csak városi adós lehetne, legkedvezőbb esetben, 35 százalék engedménnyel és így a bankkal kötött előző meg egyezése Önre előnyösebb.

„Egymillióhétszázézer.” 1. Ha tudja igazolni, hogy a felvett kölcsönt építkezésre fordította, konverzió alá esik, feltéve, hogy a jövedelemarány megvan. 2. Váltót cserélni a rendezés alá tartozás összegére nem köteles. 3. Városi konverzió alá esik. 4. A bejelentéshez iratokat csatolni nem kell, utolsó határrnap május 6. A törvénytárgyalatban megvan, hogy mit kell a bejelentésnek tartalmaznia.

„Egy régi előfizető.” Miután nincsen földje, nem esik konverzió alá. Hogy hasznabér, az nem változtat a dolgon.

„23063.” Az Ön kérdése nem függ össze a konverzióval. Ha adós arra vállalkozott, hogy az Ön fáját bizonyos feltételek mellett fűrészeli és a vágatási díj egy részét letudja, ezt teljesíteni köteles.

„Ermelléki gazda.” Ön minden további nélkül a mezőgazdasági adósok csoportjába tartozik, úgy a saját, mint a fiával együtt felvett tartozások tekintetében. Hogy mik a bejelentés és fizetési feltételek, azt olvassa el a törvénytárgyalatban.

„K. B. Oklánd.” Ha igazolni tudja, hogy házépítésre vette fel a pénzt és arra használta fel, úgy konverzió alá esik. Be kell jelenteni a járásbírósnál.

Amit kereskedelmi célokra vett fel, azt fizetnie kell, de a feleséges konverzió alá esik.

„031601” számú előfizető. Ön a törvény 30. paragrafusa alá eső városi adós.

„Molnár.” 1. A közölt adatokból kivehetően, az Ön földadója nem teszi ki összadójának 30 százalékát. Ha mégis ez lenne a helyzet, úgy mezőgazdasági adós, egyébként pedig a házai alapján, városi adós.

Az adóalapok kiszámításánál csak az 1933-ban szereplő adóalapok jönnek figyelembe. Közből, hogy milyen adókat fizet. A vizimalom bérletéből eredő jövedelem nem számítható a földadó alá eső jövedelmekhez és így nem számíthatja be a 30 százalékba sem.

A dollár csak a mai valóságos árfolyamon tartozik lejben fizetni, ha a hitelező nem fogadja el, letétbe helyezheti a pénzügyigazgatóságnál.

„123 Áiud.” Ön nem közli, hogy mennyi a földadója és mennyi a házadója. Miután azonban az ömaga által lakott ház adóalapja az összjövödelmeiből levonandó, mezőgazdasági adós is lehet. Újabb bejelentést kell tennie a járásbírósnál, de a nyilatkozatot nem köteles tenni és ez nem is tanácsos.

„A. B. Targu-Mures.” A törvény 50. és következő szakaszai alapján lemondhat a kényszerjegyzégről és az ott szabályozott újabb egyezségi eljárást indíthatja meg, amelynek hatálya kiterjed a bekebelezett tartozásokra is. Ez komplikált eljárás, olvassa el a törvénytárgyalatokat.

Ennél a kérdésnél meg kell várni a végrehajtási utasítást is, a törvény szövege szerint vitás, hogy kényszerjegyzésben lévő kereskedő is kérheti-e az új egyezséget, avagy ezt csak kényszerjegyzésben levő pénztintézet teheti.

„Dr. Sz. D.” Ha a nyilatkozatot közjegyző előtt tette, vagy az aláírását hitelesítették, úgy az illető követeléssel szemben konverzióra nem hivatkozhatik.

A Vajda-féle törvény alapján tett ajánlat nem kötelező és ez a tartozás konverzió alá esik.

Bejelentést kell tennie a törvénytárgyalat egy szerű kérvénnyel, mellékletek nélkül és csak a hitelezőket és tartozásokat kell bejelenteni.

Taktikai szempontból jól teszi, ha az első helyen említett tartozást is bejelenti, miután kitalálható, hogy az előző konverziós törvények

Románia gabonakivitele
az utolsó években

(Bukarest) A földművelésügyi minisztérium most közzétett adatai szerint Románia az 1927—1933 közötti években a következő mennyiségű gabonát exportálta:

	mennyiség 1000 q-ban	érték millió lejben
1927	49.702	29.979
1929	38.543	18.805
1930	50.101	17.706
1931	50.976	14.918
1932	36.653	9.248
1933	26.945	6.074

A gabonakivitel értéke tehát az utolsó hat év folyamán 30 milliárd lejről 6 milliárd lejre hanyatlott. A kivitt mennyiség, amely 1930-ban és 1931-ben igen kedvezően alakult, az utolsó két évben majdnem 50 százalékkal esett vissza. Míg 1927-ben a gabonakivitel Románia egész kivitelének 79 százalékát tette ki, ez 1933-ban mindössze 43 százalékra csökkent.

Végelgyengülésben meghalt
egy vámhivatal

Az államnak nem került pénzébe a dévai vámhivatal,
de így sem volt érdemes fenntartani

Déva, április 26.

A gazdasági válság éveit fokozatosan leromlott a külkereskedelem. Amilyen mértékben rosszabbodtak a viszonyok és ment tönkre a kereskedelem olyan mértékben csökkent a kivitelünk és a behozatalunk. Egyfelől a fogyasztási válság, másfelől a valutáris megszorítások ugyiszólván minimumra csökkentették a külföldi árucikkek behozatalát és a vámhivatalok dolgát.

Hunyadmegye központja, Déva néhány évvel ezelőtt sok külföldi árut hozott be, úgyhogy a kereskedelem egy külön vámhivatal felállítását kérte a pénzügyi kormánytól. Hosszas interakciók után sikerült is 1929-ben egy dévai vámhivatal felállítását kieszközölni, meg pedig úgy, hogy a vámhivatal bérét a kereskedelmi kamara magára vállalta, ugyancsak a kamar gondoskodott a vám-tisztviselők lakásáról is, csupán a vám-tisztviselők fizetését folyósította a kincstár, úgyhogy az államnak végeredményben alig került valamibe a dévai vámhi-

vatal fenntartása.

A vámhivatal nagy könnyebbséget jelentett a hunyadmegyei kereskedelemnek és annak az iparnak, amely gyártmányaihoz az anyagot külföldről hozta be, mert nem kellett Aradra lejárni vámolni, ami időt és költséget vett igénybe.

A pénzügyminisztérium most megszüntette a dévai vámhivatalt. Az ok, hogy nem volt mit vámolni. A hunyadmegyei kereskedelem szinte semmi külföldi árut sem hoz be, az ipari üzemek pedig majdnem mind üzemben kívül vannak.

A dévai vámhivatalt még úgy sem volt érdemes fenntartani, hogy az államnak nem került pénzébe, hogy a kereskedelmi kamara fizette a fenntartást. A vámhivatalt megszüntették és a tisztviselőket besorozták más hivatalhoz, ahol még akad valami vámolni való.

A hunyadmegyei kereskedők csendesen napirendre tértek a vámhivatal megszüntetése felett. Az Aradon való vámoltatás ezidő szerint nem okoz nekik gondot. Nincsen mit vámoltni. . .

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T.
elmúlt évi üzleti eredménye

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár r. t. igazgatósága Mocsonyi Antal v. miniszter, Ofélsége udvari fővadászmesterének elnöke alatt megállapította az intézet 1933 évi mérlegét, amelyet a f. hó 30-ára egybehívott közgyűlés elé fognak terjeszteni.

A kimutatott tiszta nyereség az előző évi 6.236.000 lejjel szemben 5.870.000 lej, amelyből osztalék fejében 3.280.000 lej kerül elosztásra.

Érdeklődésre tarthat számot, hogy az egyes vagyon- és teherátvitelknél milyen változások mutatkoznak az előző évvel szemben és hogy a jelenlegi gazdasági viszonyok közepette miként tudott gazdálkodni az intézet kereset és kiadások dolgában úgy, hogy az eredmény jóformán ugyanannyi, mint az előző évben volt.

Az igazgatóság évi jelentésében érdekes visszapiantást vet azokra a változásokra, amelyek az elmúlt évben a világ gazdasági helyzetében beállottak és hogy ennek következményei miképpen hatottak ki országunkra.

A hitelélet az eddiginél is nagyobb mértékben megbénult. Az adósvédelem legfőbb hibája, hogy több idevágó törvény hatályon kívül helyezése után a legutolsó ilyen irányú rendelkezéseket általános moratóriális intézkedésekkel felfüggesztette s ezzel úgy az adósok, mint a hitelezők helyzete bizonytalanná vált.

Ilyen körülmények között az intézet a folyó üzlet ápolásán kívül az elmúlt évben is feladatának tekintette, hogy a régebbi üzletállományban adóssai érde-

rendelkezései alá nem esett tartozások tekintetében tett lemondó nyilatkozatok az új törvénnyel szemben nem érvényesek.

„Egy beszercei előfizető.” A tartozás nem konvertálható.

„A Brassói Lapoknak egy hűséges olvasója (magántisztviselő) Székelyudvarhely.” Bár a háza falun van, Ön városi adós, mert földje nincsen. Tanulmányozza a törvénytárgyalatokat.

keit is szem előtt tartó változtatásokat léptessen életbe. Rövid lejáratu, jól fedezett hiteleket az elmúlt évben is nyújtott. Ennek ellenére a kihelyezési állomány mégis csökkent, mert a rendszeres törlesztések és a visszafizetések révén több folyt vissza, mint amennyit a megelőző új hitelügyletek létrehozása által kihelyezni lehetett.

A készpénz és bankári követelések összege 104 millió lejről 123 millióra emelkedett. Közismert az intézet konzervatív üzletpolitikája, amelynek szem előtt tartásával állandóan ily nagy készpénz készletet tart. Ez teszi rugalmassá az összes üzletágazatokban és különösen a nála összpontosuló nagy átutalási forgalomban a szolgáltató képességét. A készpénzforgalom az intézet központjánál és hét fiókjánál az elmúlt üzletév folyamán 6 milliárd lejre rugott.

A hitelüzletágazatban kifejtett működésének eredményeit mutatják a váltótárca és folyószámlaadósok tartozásairól közzétett számadatok. A váltótárca emelkedett, mert a váltóleszámlítás terén, amely a kereskedelmi hitelnyújtás eszköze, az intézet változatlan tevékenységét fejtett ki. A folyószámlaadósok tartozása pedig számottevően csökkent.

A BETÉTFORGALOM

Allomány 1932. dec. 31: 640.088.620.68 lej
Betétek 1.480.373.226.82 lej
Kivételek 1.473.541.712.74 lej

Betétzaporulat 6.831.514.08 lej

Allomány 1933 dec. 31: 646.920.134.76 lej

A betétállomány tehát emelkedett, ami

A LEGJOBB
BEDÖRTSŐLÉS

C
A
R
M
O
L

szaggatások

HÜLÉS

REUMA ELLEN

oly időben, amikor megtakarításokra alig kerül sor és a betegek korábban elhelyezett tőkéiket is gyakran kénytelenek felhasználni, olyan eredmény, amely mutatja, milyen megnyugvással van a betétes közönség az intézet iránt. Ugy, amint az ország többi vezető pénztintézeté közzétette, az Erdélyi Bank sem veszi igénybe betétek tekintetében az adósságrendeztő törvény által lehetővé tett kedvezményeket. Mint hitelező, csupán a Banca Națională szerepel viszonylag csekély összeggel, nem egészen 10 millió lejjel.

Az intézet azért, hogy ügyfeleinek érdekeit a külkereskedelmi forgalomból származó kompenzációs ügyletek lehetségesen előmozdithassa, az elmúlt évben Bukarest székhellyel „Comex” Külkereskedelmi R. T. cég alatt társaságot alapított, amelynek működése, a kezdett nehézségei dacára, már eddig is megfelelt a hozzá fűzött várakozásoknak.

Az intézetnek azok a jövedelmei, amelyek kamatból és jutalékokból származnak, némiképpen csökkentek, mert a hitelüzletágazatban a feltételeket mérsékelte. Ezt teljes mértékben tudta ellensúlyozni az intézet üzletvezetősége azért, hogy egyéb üzletágazatait fejlesztve, más keresetekhez jutott, az üzleti költségekben pedig takarékoskodott.

A 39. évi rendes közgyűlésen, amelyre az igazgatóság most bocsátotta ki a meghívót, és amelyet lapunk más helyén közlünk, a bank részvényesei bizonyára meglepéssel fogják az elért eredményeket tudomásul venni csak úgy, mint mindazok, akik a bankkal, mint ügyfelek bármiféle vonatkozásban állanak.

A lábbelikészítő
iparosok
szervezkedése

(Segervár) A lábbelikészítők vasárnap, április 22-én tartották meg kerületi közgyűlést, amelyen a brassói lábbelikészítőket Dánér Lajos szövetségi elnök, Bara Samu rokkantegyleti elnök és Dávid András szövetkezeti alelnök képviselték. A kongresszus behatóan foglalkozott a lábbelikészítő kisipar összes sérelmeivel és nehézségeivel. A háromnyelvű előadások kimerítően rámutattak azokra a gazdasági okokra, amelyek a mai színvonalra súlyosították le a kisipart, s ezzel 280 ezer kisiparos egzisztenciáját ásták alá. A gyűlés foglalkozott az általános szervezkedés kérdéseivel, továbbá a szaklap ügyével is, amely három nyelven Brassóban jelenik meg. A kongresszus kimondotta, hogy a sérelmeket és határozati javaslatokat a képviselők útján a parlament, illetve a munkaügyi minisztérium elé juttatja, hogy az illetékesek lépéseket tegyenek ennek a siralmas állapotban lévő ipárnak megmentésére. A gyűlés, amelyen Nagy- és Kisküküllő, Udvarhely, Székely, Brassó és Marosmegye képviselői is megjelentek, délelőtt 10 órakor kezdődött az iparegyetben. A megnyitó beszédet Moșora Aurél képviselő mondotta, akit a gyűlés később díszelnöknek választott meg. Felszólaltak még: dr. Cipler, dr. Seiwahrt, Dánér Lajos és Lazkovits Albert.

Miért is bocsátottak el Piskin 19 magyar vasutast?

Munkán kívül nem korcsmáztak, hanem a magyar közművelődési egyesületek munkájában vettek részt — Nem járt eredménnyel a munkakamara közbelépése, mert a feljelentést nem a műhelyvezetőség tette meg

Sötét gyűlölet fő a piski elfogultság boszorkánykonyháján

Déva, április 26.

Mialatt a Magyar Párt vezetősége Bukarestben tárgyalásokat folytatott és folytat még ezidőszáig is a vasutügyi vezérigazgatósággal az elbocsátásra ítélt magyar vasutasoknak visszahelyezése ügyében, amelyre a Magyar Párt parlamenti csoportja ígéretet is kapott a vezérigazgatóságtól, — amint jelentettük — a piski vasúti műhely tizenkilenc magyar munkását leszámoltatták mult szombatra és elbocsátották állásukból.

Minden indoklás, vizsgálat, törvényes alap nélkül bocsátották el a tizenkilenc magyar munkást.

Az elbocsátás — amint már megírtuk — annak a kíméletlen hajszának a következménye, amelyet a piski elfogult román elemek indítottak meg és folytat-

Nyilatkozik a munkakamara elnöke

Garboveanu, a munkakamara elnöke a piski kiszállásról, a következőket mondta lapunk munkatársának:

— Két munkássérelem ügyében tárgyaltunk a műhelyvezetőséggel. Az egyik az volt, hogy 65 műhelymunkás a tavaly, a törvényesen előírt fizetési szabadságot megkapta ugyan, de a szabadságidőre járó munkabért nem fizették ki. Ezt az ügyet rendeztük és a munkásoknak kifizették a járandóságait.

— A másik — folytatta a munkakamara vezetője — a tizenkilenc elbocsátás ügye volt. Ebben az ügyben, sajnos, nem volt eredményes a közbelépés, mert az elbocsátások a bukaresti vezérigazgatóság egyenes rendeletére történtek.

— Mivel indokolják az elbocsátásokat? — A munkásoknak „munkán kívül felmerült magatartásukkal...”

— Hát ez micsoda? Mit követtek el: raboltak, gyilkoltak, vagy más büntető-törvénybe ütköző cselekedetet követtek el?

— A vezérigazgatóság nem indokolta bővebben az elbocsátást — háritotta el a további felvilágosítást a munkakamara vezetője.

Nem, a vezérigazgatóság nem indokolta bővebben az elbocsátásokat. Mivel is indokolhatta volna? Azzal, hogy a tizenkilenc becsületes, megbízható, lelkiismeretes munkás munkaidő után nem a korcsmában járt, hanem egyházának kultúregyesületébe művelődni, tanulni? Nem, ezzel csakugyan nem indokolhatta a vezérigazgatóság az elbocsátásokat.

De ha nem csalódnunk, az elbocsátásokban bűnös a műhelyvezetőség is. A vezérigazgatóság a műhelyvezetőség véleményezése nélkül nem zárta volna ki a magyar munkásokat a munkaközösségből.

Vajon melyik helyi nagyságnak akart kedveskedni a műhelyvezetőség és a vezérigazgatóság a magyar munkások elbocsátásával?

A piski boszorkányüst füstjére még vissza fogunk térni!

„A gyűlölet már annyira elfajult...”

Magánlevelek adataiból egészítjük ki tudósítónk fenti jelentését:

A dévai munkakamara kiszállott bizottsága azt akarta megtudni, hogy kiknek, vagy kiknek a feljelentésére mondotta ki az elbocsátó végzést a bukaresti vasúti vezérigazgatóság. A bizottság természetesen a vasúti műhelyek vezetőségéhez fordult felvilágosításért. A műhelyvezetőség kijelentette, hogy a „feljelentés” nem tőle ered. A bizottság ezt tudomásul vette, hiszen a bizottság is hivatalos mint ilyen, a másik hivatal nyilatkozatát köteles elfogadni.

A „munkán kívüli magatartás”-ról szóló feljelentés tehát nem hivatalos helyről eredt. A piski magyar vasutasok tudják, hogy kitől, illetve kiktől ered. A feljelentést Popa őrmester tette, de aláír-

nak az ottani magyar közművelődési élet megfojtására. Az elbocsátott tizenkilenc vasúti munkásnak nincsen más bűne, csak az, hogy magyar egyházuk kultúrmozgalmában részt vettek. És ez a CFR-nek elég ok arra, hogy száműzze őket és kenyértelenre tegye családtagjaikat.

Az elbocsátott munkások természetesen nem nyugodtak bele az indokolatlan, sőt jogtalan kizárásba, hanem minden törvényes eszközzel igyekeznek a munkába való visszahelyezést kiharcolni. Így, mielőtt a bírósághoz fordulnának, közbelépésre kérték fel a dévai munkakamarát, amelynek vezetője és az aradi felügyelőségnek egy kiküldöttje szombaton meg is jelent a piski műhelyvezetőségnek, hogy felvilágosítást kérjenek az elbocsátások ügyében.

ták rajta kívül a műhelyvezetőségből is négyen. A műhelyvezetőségnek azonban hivatalosan még sincs tudomása a dologról, mert a műhelyvezetőségnek hivatalosan nincs kifogása a munkások ellen. A csendőri őrmesterek van és a műhelyvezetőség négy tagjának van.

És a bukaresti vezérigazgatóság ilyen feljelentésnek az alapján járt el ilyen

indokolással és ilyen kegyetlenül 19 csalódos emberrel szemben.

„A magyarok elleni gyűlölet már annyira elfajult — írja az egyik beküldött magánlevel — hogy szinte kibírhatatlan. Fiatalságunk már a templomokba se merészkedik, mert mindegyik attól fél, hogy felírják őket s a legközelebbi elbocsátottak között ők is szerepelni fognak...”

És ez az elvadult, felízgatott, minden szempontból káros, ellenséges hangulat jórészt annak köszönhető, hogy a vasúti vezérigazgatóság végtelen felelőtlen-

séggel és könnyelműséggel lovat adott néhánny vad, elfogult és rosszindulatú ember gyűlölködése alá akkor, amikor Popa csendőri őrmester feljelentését annyira komolyan vette, hogy törvénytelenség elkövetésére is kapható volt miatta.

Ilyen indokolással még nem bocsátottak el becsületesen és kifogástalanul dolgozó munkásokat. Új és nagyon lelkiismeretlen módszer ez. Nem lehet csodálkozni azon, hogy a korlátozott felbuzdul a nyomán s pokollá változtatja egy városka magyar kisebbségének az életét.

Az Országos Magyar Párt tájékoztató nyilatkozata

A kisebbségi vasutasok sorozatos elbocsátásával kapcsolatban a Magyar Párt kolozsvári központi irodája a következő tájékoztató nyilatkozatot közlésére kérte lapunkat:

„A román husvét előtti megbeszélések alapján gróf Bethlen György pártelnök Gyárfás Elemér szenátorral, csütörtökön, 19-én újra felkeresték Mereuta államvasúti vezérigazgatót és írásban is átnyújtották javaslatukat a nyelvviszák folytán elbocsátott vasutasok kérdésének a megoldására nézve, kifejtve, hogy a MÁV-tól átvett vasutasok ügye jórészt megoldható volna, ha a korhatárra és a betöltött szolgálati időre való tekintet nélkül nyomban nyugdíjaztatnának a kérdéses kategóriába tartozó vasutasok, kiknek többsége hajlandó volna kérni nyugdíjazását és lemondana a sérelmes intézkedés elleni jogorvoslatokról, ha biztos volna abban, hogy nyugdíját simán és azonnal kézhez fogja kapni.

Mereuta vezérigazgató megértéssel fogadta a beadványt, ígérte, hogy a vasutigazgatóság áldozatok árán is igyekszik a javasolt megoldást tétő alá juttatni s e tárgyban nyomban előterjesztést fog tenni a közlekedésügyi miniszternek és a nyugdíjpénztárnak, hol a Magyar Párt elnöke tovább fogja szorgalmazni az ügyet.

Gr. Bethlen György bemutatta a vezérigazgatónak az elbocsátott vasutasokhoz intézett hivatalos leirat másolatát, a

melyben ezek csak arról kaptak értesítést, hogy elbocsátásuk napja május 15-ig meghosszabbított. A vezérigazgató kijelentette, hogy azért van csak egyhónapos meghosszabbítás az iratokban, mert ő saját hatáskörében hosszabb határidőt nem adhatott. Biztosította azonban arról, hogy amennyiben a jelzett időpontig a kérdés a fenti, vagy más módon általánosságban megoldást nem nyer, úgy ezt a határidőt feltétlenül meg fogja hosszabbítani.

A Magyar Párt elnöke és Gyárfás Elemér erre felhívták a vezérigazgató figyelmét arra, hogy e meghosszabbítás esetleg rosszindulattal azt is lehet következtetni, hogy ezzel csak ki akarták játszani a vasutasokat, hogy ezek az első elbocsátó értesítéstől számított 30 nap alatt ne adják be a kontenciós pert s így kieszenek a törvényes jogorvoslati határidőből. A vezérigazgató és a vasut jogügyi osztályának a megbeszélésekbe bevont főnöke Zamfiropol, teljes határozottsággal kijelentették, hogy ilyesmiről szó sem lehet s hogy a meghosszabbítás egyben magának a megtámadandó intézkedésnek hatályát is meghosszabbítja, tehát a kontenciós per akadálytalanul beadható lesz az elbocsátási határidő meghosszabbítását tartalmazó rendelet kézhezvételétől számított 30 nap alatt is, abban a nem remélt esetben, ha az ügy a beindult tárgyalások során békés uton nem rendeztetnék.”

Amerika készül a háborúra

Washington, április 26

Az Egyesült Államok hadiflottája most kezdte meg tavaszi hadgyakorlatát a Csendes-óceánon.

Arra az időre, amíg a flotta 111 hatalmas csatahajója átkel a Panama-csatornán, a csatorna zónáját az amerikai kormány haditerületnek nyilvánította.

A cenzurát Amerika területén életbe léptették és megtiltották a lapoknak, hogy a flotta átkeléséről tudósításokat közöljenek.

A hadiflotta élén haladó Exeter cirkáló átkeléskor 30 hajót tartóztattak fel a csatorna kijáratánál. Ezeknek a hajóknak türelmesen ki kellett várniuk, amíg az acélvázak átkelnek.

A román—cseh kompenzációs mérleg eltolódása

Intézkedésekre készül a kormány

(Bukarest) Román kormánykörökben sem csinálnak titkot abból, hogy a Csehszlovákiával kötött kompenzációs egyezmény a román érdekek számára igen hátrányos. Míg Csehszlovákia ipari készáruinak haladéktalanul megkezdhető kivitelével a neki engedélyezett kontingensek legnagyobb részét ki tudja használni, Románia a rossz terméseredmények következtében teljesen háttérbe szorult és a gabonáinak csökkenése folytán aránytalanul nagyobb mezőgazdasági terményt kénytelen szállítani, mint amennyire számított. A kompenzációs egyezmény kihatásaként egyre jobban eltolódik a román—csehszlovák kereskedelmi mérleg egyensúlya Csehszlovákia javára.

A kompenzációs egyezménynek ez az eredménye egyre több alapot nyújt a román kormányoknak arra, hogy az állami kompenzációs üzemeknél tartózkodóban viselkedjék s mindjobban megerősödjék az a felfogás, hogy Romániának a külföldhöz való gazdasági viszonyát a román vásárló erőnek és a román kiviteli lehetőségeknél megfelelő beviteli korlátozásokkal kell

rendezni, amelyen belül a kompenzációs üzemeket a magángazdaságnak kell átengedni.

LEGUJABB

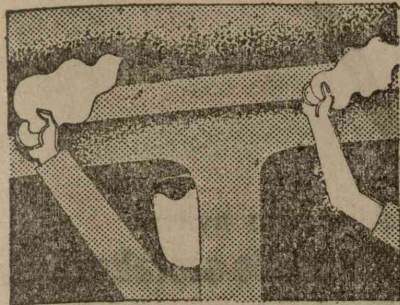
LEMONDOTT A SPANYOL KORMÁNY

A Lerroux-kormány ma benyújtotta lemondását, melyet a köztársaság elnöke elfogadott. A lemondás oka az, hogy a kormány és a köztársaság elnöke között nézeteltérés támadt a közkegyelem kérdésében.

LEGITIMISTA FELSZÓLALÁS A MAGYAR KÉPVISELŐHÁZBAN

A magyar képviselőház szerdai ülésén nyilvánvaló lett, hogy a Wolff-párt és a magyar legitimisták között szorosabb kapcsolat jött létre. A legitimisták és a Wolff-pártiak elhatározták, hogy a jelenlegi költségvetési vitát használják fel parlamenti agitációjukra. Az ülés első szónoka Thury Béla volt, aki beszédében követelte a restaurációt. Thury szerint már a hatalmak sem szegülnek ellene a Habsburgok visszatérésének s így nincsen semmi különös akadály a restaurációnak.

A B.L. nyaraltatási akciója

Brassó, április 26.

Külföldön már évek óta népszerű, nálunk először a múlt évben a B. L. révén vált ismertté a fizető vendég rendszere.

Most a gyors kitávaszkodás ismét életre hívta a nagyszerűen bevált akciót és mi az egyre nagyobb számmal érkező sürgetések parancsára ezúttal is megismételjük az alábbiakat:

A fizető vendég intézményét a gazdasági nyomorúsága hívta életre és ha egyszer vége lenne ennek a gazdasági válságnak, biztosak vagyunk benne, hogy a „fizető vendég” intézménye mégis továbbra is fennmaradna.

Ne menjünk külföldi példákra: nézzük Erdélyt. Alföldjein felül dombok, hegyek, havak váltakoznak rajta. A fáradt városi emberek pihenni kell. Az élet-harcban nemcsak a fizető vendég, de ideg is kell. Akármilyen nyomorúságos is a helyzet, patikára mindig van pénz: legyen pénz idegpihentetésre is. Az erdélyi hegyek árnyékában meghúzódó falvak kínálják magukat. Kínálva-kínálják magukat. A nyaralás nem több, mint megállás, mint környezet változtatás.

Önként felmerül tehát a gondolat: miért nem megy nyaralni a temesvári lapos város kifáradt polgára az Erdős-Kárpátok hegyei közé? És jöndítva: az egész esztendőjét a hegyek között töltő polgár, miért nem húzódik nyáron át egy néhány hétre az alföldet átszelő Maros, Körös, vagy Szamos partjára? Nemcsak azért nem megy el, mert nincs pénze, hanem főként azért, mert nincs kapcsolata. Kihez menjen? Kit ismer falun? Ha vannak falusi, vagy kisvárosi ismerősei, nem illehet a nyakukra ingyen és borszu időre.

Igy ébredt fel a fizető vendég rendszere. A városi polgár szívesen megfizetné a falusi polgár vendéglátását, de honnan tudja vajjon, ki az, aki pénzért nyaralót elfogad?

Szeretnők összehozni azokat a városiakat, akik a nyár egy részét szívesen falun töltének, hokkal a falusiakkal, akik a városi nyaralókat „fizetés ellenében”, néhány hétre szívesen látják. Érezzük, ennél becsületesebb akciót nem lehet lefolytatni. Tudjuk, ennél szükségesebb közvetítésre hasábjait nem ajánlhatja fel a B. L.

Tessék tehát jelentkezni.

Jelentkezzenek azok, akik az idén néhány hétig falun nyaralni akarnának és tessék, jelentkezzenek azok is, akik a nyár folyamán városi vendéget szívesen látnának.

Ma a nyaralónak nincs már nagy igénye. Vahol tiszta szobára és becsületes környezetre vágyik. Napfényre, jó levegőre, egészséges, nagyraos ellátásra, kellemes vendégszeretetre.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kíváncsi és beiktatni!

Név	_____
Foglalkozás	_____
Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)	_____
Utolsó posta	_____
Vasutállomás	_____
Fürdőni lehet-e és hol?	_____
Kirándulni lehet-e és hová?	_____
Erdős-hegység van-e a közelben?	_____
Hány szobát akar kiadni?	_____
Hány vendéget önhajt?	_____
Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendégeket?	_____
Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását?	_____
Ha igen, hány gyermeket és milyen korukat?	_____
Mit kér egy személy után naponta?	_____
Mit kér egy gyermek után naponta?	_____
Hányszori étkezést ad naponta?	_____
BEJEGYZÉS	_____

Ezt minden falu nyújtani tudja. A falusi jegyző, tanító, pap, patikus, doktor, földbírtokos, kisczarda házában van egy nélkülözhetetlen szoba, az udvaron csirke, a fákön gyümölcs, az udvaron vetemény, az istállóban tehén, El lehet látni a vendéget. És ne is álszemérmeskedjünk: a falun is jól fog ma az a kis készpénz, amelyet a városi polgár ezért az ellátásért fizet.

Angliában kastélyok termei nyílnak meg a fizető vendég előtt.

Erdélyben nyílnak meg az apró falusi házak „tiszta szobái”, a megkínzott és elfáradt városi nyaraló előtt!

Minden lehetősége megvan Erdélyben annak, hogy a város e nyáron meglátogassa a falut. A B. L. nem szokott sorolni, előfizetőinek értéktelen ajándékot adni, nem szokta tömegeit különböző akciókkal zavarni, de úgy érzi, kötelessége most, ebben a nehéz esztendőben is táborát összeismertetni, kötelessége módot adni ahhoz, hogy a zilahi ügyvéd családja eljusson az Aldunához és hogy a nagyszalon-tal járásbírósi tisztviselő a Székelyföld pompás levegőjét szívhassa.

De nem akar ez az akció a nagyszerű kis és nagy hazai fürdőkkel szemben sem konkurenciát csinálni és ezért felajánlja a B. L. azt is, hogy az összes jelentkező hazai fürdőt is közelebb hozza a nyaraló közönséghez. Rengeteg olcsó fürdőhelyünk van, amelyekről nem is tud a nagyközönség.

Ezeket a fürdőket is felsorakoztatjuk, bemutattuk és beajánljuk.

Néhány héten belül megkezdődik a nyaralás szezonja és ezért a jelentkezéssel nem lehet késlekedni.

Minden előfizetőnek, aki falun lakik és vendéget elfogad és minden előfizetőnek, aki városban lakik és falura fizető vendégnek akar menni, jelentkeznie tehát a csatolt úrlap kitöltésével, amelyet egy levelezőlapra ragasztva lehet legjobban eljuttatni.

A beérkező jelentkezéseket a B. L. sorrendben díjtalanul közli és a közlés nyomán megindulhat vendég és vendéglátó között a levelezés.

Igy megtudja a vendég, hogy hol fogadnak szívesen és így megtudja a vendéglátó, hogy ki nyaralna az idén falun.

De nemcsak Erdélyben közelitlenők így egymáshoz a nyaralót és a vendéglátót, hanem a külföld is beolvadnak ebbe az akcióba. A B. L.-at nemcsak Erdélyben, hanem külföldön, főként Magyarországon, Csehszlovákiában és Jugoszláviában is olvassák és nagyon valószínűnek tartjuk, hogy a magyar Alföld nyaralója örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy valamelyik erdélyi faluban töltsen a nyarat. És ne feledkezzünk meg a Regátról sem. Brassó, Nagyszeben és általában Erdély déli része ma is tele van nyáron át a regátiakkal. Nagyon sokan lesznek, akik e nyaralási akció során a Regátról is bekapcsolódnak, hogy távolabbi vidékeket keressenek fel és új területeket ismerhessenek meg.

Ugy a vendéget, mint a vendéglátót még csak arra kérjük, hogy azonnal jelentkezzenek. Néhány napon belül már májusban vagyunk és a nyaralás szezonja — ha az még csak előszon is, — június elsején megkezdődik.

Még egyet. Jelzés ajánlatokat nem közlünk. A tárgyalásokat az ajánlattevők és ajánlkozók közvetlenül folytassák le.

SPORT

Osszeállították a csehek és a bolgárok elleni magyar válogatottakat

Budapest, április 26.

Tegnap este összeállították a vasárnap a csehek ellen kiálló csapatot, amely mindössze három ponton különbözik a Bécsben játszott válogatottól:

Háda, — Sternberg, Bíró — Palotás, Mór, Lázár, — Markos, Vincze, Sárosi,

Ki rejteti?...!

Romániában marad a Bohemians legjobb csatára!

Prága, április 26.

Egyik prágai lap jelentése szerint Cseh, a Bohemians legjobb csatára, Romániában marad. A Bohemians a múlt héten több edzőmérkőzést játszott a román válogatottal. Ha igaz a prágai lap jelentése:

melyik klub rejteti a kitűnő cseh csatárt?

Belföldön ugyanis semmit sem tudnak róla.

LANGENUS, a montevidói világbajnoki döntő belga bírója vezeti a vasárnapi Jugoszlávia-Románia mérkőzést.

Most szép birtoka van, malma, szántó-földjei és legelője a marhák számára.

Amikor a gyárban nehéz munkáját végezte, arról álmodott — mint minden gyári munkás, — hogy szülőfalujában legyen egy kis háza és földje.

A többi munkástársra kinevette Nagyot, amikor látta, hogy gyűjti apránként a pénzt, hogy állami osztálysorsjegyet vásároljon. Mindig játszott a sorsjátékon, makacsul, sőt néha még kölcsön is kért pénzt, hogy megújíthassa sorsjegyét.

Ma már senki sem nevezi ki, mert Nagy sorsjegye 5,000.000 lelt nyert. És tényleg: elhagyta a gyárat, földet vett szülőfalujában és most építi fel szép házát.

Őn nem akar valamit nyerni abból a 240.000.000 leiből, amelynek szétosztását az állami osztálysorsjáték május 3-án kezdi meg? Ha igen, úgy vegyen még ma sorsjegyet. A szerencse nem vár.

A román állami sorsjáték most osztja ki első ízben a következő nagy nyereményeket:

8 millió
3 millió
2 millió és
19 darab
1 millió

A legszerencsésebb esetben a nyeremény 13,000.000 lei

Huzás május 3-án és 4-én.

A ROMÁN ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Már nem sok idő van!

Ne szalassza el szerencsáját. MÉG MA VEGYEN SORSJEGYET a

BANCA ILIESCU R.-T.-nál,
CLUJ.

Képviseltek: Fágaraş: Schmiedt Adolf. — Sf.-Gheorghe: Soc. Comerţul Spiritului. Tg.-Săucuesc: Turóczy István.

Révész Ernő főelárusító Târgu-Mureş, jelenti:

Az előző sorsjátékban kifizetünk szerencsés játékosainknak:

Dec. 8-án a 20981 sz. sorsjegyre 1.000 000
Febr. 1-én a 15228 sz. sorsjegyre 1.000 000
lejt. — Messzemenő diszkréció. Azonnali postai szétküldés. Ccc 43030

Céllövés

KÖZEL KÉTMILLIÓ LEJ ÉRTEKŰ TISZTELETDIJAT osztanak a budapesti agyag- és élőgámb-lövő világbajnokságon, melyet május 8. és 13. között rendeznek meg. Tizenegy nemzet jelentet be részvételét: Ausztria, Bulgária, Egyesült Államok, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország és Románia 6—6 versenyzővel jelennek meg a startnál.

Atlétika

NEM HITELESITETTÉK A 207 CENTIMÉTERES MAGASUGRÓ VILÁGREKORDOT. Az amerikai Marty 207 centiméteres ugrásával egy klubközi versenyen világrekordot állított fel. Miután hivatalos kiküldött nem volt jelen, a Nemzetközi Atlétikai Szövetség az eredményt nem ismerte el.

78 MÉTER AKAR DOBNI az idén Matti Järvinen. Szakértők azt mondják, hogy ez sikerül is a finn világrekordernek, aki máris tudta az idén a 68 métert.

Football, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor-utca 24.

Szerkesztői üzenetek

L. Zsigmond, Nagysomkut. Magyar és osztrák sorsjegyei nem érnek semmit, Olasz Vöröskereszt sorsjegyére pedig később küldünk üzenetet.

P. L., Felsővisó. Minthogy itt Brassóban a nagyváradi vonatkozású ügyet nem intézhetjük el, arra kell kérnünk, hogy erre az üzenetre való hivatkozással írja meg kérését nagyváradi tudósítónknak. Címe: Gábor István hírlapíró, Nagyvárad, Rimanóczy-utca 12. Leveléhez mellékeljen válaszborítékot.

82.903. sz. régi előfizető. Egy brassói vámbroda felvilágosítása szerint függönyét úgy vigye magával, hogy esetleg a vonatfülkében is dolgozzék rajta. Vámvizsgálatkor okvetlenül mutassa fel, ha kell is érte vámot fizetnie, az csak néhány lej lesz.

D. József ref. lelkész, Zalán. Holland sorsjegye nem nyert. Másik két sorsjegye értéktelen.

Fr. V., Déva. Olasz sorsjegye nem nyert, a szerbeket egyenként 10–10 dinár nyereséggel huzzák ki. Ezeket a Jugosl. Staatscentral-kassa, Beograd fizeti ki.

Régi előfizető, Turulung. Egyik sorsjegye sem nyert. A török értéke körülbelül 30 osztrák shilling, a másiké 250–300 lej.

G. Péter, Érmihályfalva. Sorsjegyei nem nyertek.

Özv. D. Róbertné, Gyergyószentmiklós. Magyar Jelzálog Hitelbank és a többi magyar nyereségykötvényei, sorsjegyei teljesen értéktelenek. Anleihen der Landeshauptstadt, Lajbach kötvénye 15 dinárt nyert. Osztrák sorsjegyei is értéktelenek. Szerb sorsjegyei közül a 7904–62. sz. nyert 10 dinárt. Sachsen–Meiningeni sorsjegyére a következőket kell tudnia: Ezeket a sorsjegyeket 1928-ban új 4.5 százalékos kamatozású „Liquidations Gold Pfandbriefe em. X.” papírokra konvertálták, a tallérnévérték 18 és egyharmad százalékáról szóló, arany-márkában kiállított kötvényekre cserélve ki azokat. Az átcserelelt, vagy a beváltást a Deutsche Hypothekenbank, Meiningen végzi. Miután a két sorsjegynek mindössze 100–120 lej értéke van, az átcserelelt csak alkalmilag ajánlatos végezni. 1958-ig ugyanis ráér vele!

Turches (Türkös község előljárósága (Brassó vm.)

628–1934 szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Ezennel közhirrre tesszük, hogy 1934 május 7-én d. e. 10 órakor, Turches–Türkös (Brassó m.) község előljáróságánál nyilvános árverés útján az alábbiak fognak eladatni:

1) Kb. 4000 köbméter lábbon álló fenyőfa a „Költő” nevű erdőben, (3. számú parcella, I. széria). A kikiáltási ár 75 lej köbméterenként, zárt ajánlatokkal.

2) Kb. 2000 köbméter lábbon álló fenyőfa a „Szárastömös” nevű erdő részben, 1, 8, 9. parcellákból, III. széria. A kikiáltási ár 70 lej köbméterenként, zárt ajánlatokkal.

3) 525 köbméter bükkfa, amelyet a község lakóinak fogják eladni, 26 egyenlő parcellára felosztva, lábbon állva, a „Várzavoaia” nevű erdőben (3. 4 parcella, II. széria). A kikiáltási ár 80 lej köbméterenként.

Az árverést Turches (Türkös) község előljáróságánál fogják megtartani.

Az árverés a nyilvános számvevőségről szóló törvény 88–110. paragrafusában körülírt feltételek alapján fogják megtartani.

Az előirányzat és az árverezési feltételek a községi előljáróságnál megtekinthetők. Az ideiglenes óvadék a kikiáltási ár 10 százaléka.

Turches (Türkös), 1934 április 16. Az ideiglenes bizottság elnöke:

Moroianu sk.

Jegyző:

Nicolae Străvoiu sk.

Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegségekben szenvedők részére. Ára 78.– lei. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

A SZINAJAI KASZINÓ

Allandóan nyitva.
Különböző szórakozások
Roulette, Chemin de fer
a CFR vonalain 50 % kedvezmény egész éven át.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Témpládat nem adunk.

Vétel-eladás

Gyógyszertár, aradmegyei, eladó. Érdeklődő leveleket Rudolf Mosse irodába Arad, kérem, „Gyógyszertár” jelíggel. 11880

Veszek használt, jókarban lévő gyalufűrésű gépet Weisz Adolf, Brassó, Str. Brutarilor 4. 11908

Diót, dióbelet, babot, mákot kicsiben, nagyban ajánl Vincze József, Alba-Iulia. 11813

Állást keres

Reprezentálni tudó, intelligens urileány házvezetőnőnek elmenne magános úriemberhez, esetleg anyahelyettesnek is. Leveleket „Otthon” jelíggel kiadóra. 11879

Állást nyer

Varróleány kerestetik. Dióner, Brassó. Fekete-utca 15.

Házasság

Középkorú nő vagyok, férjhez mennék egy biztos állású, gyermektelen úriemberhez. Leveleket Sighetváry L. Sibin 45. szám alatt továbbít. 11504

MEGHIVÓ

AZ ERDÉLYI BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T., CLUJ

1934. április 30-án d. u. 5 órakor székházában, Clujon, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 32. sz. alatt tartja

39. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

TARGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése az 1933. üzletévről.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. Az 1933. évi mérleg- és veszteség-nyereség-számla jóváhagyása és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozat a telmentvény megadása tárgyában.
5. Az alapszabályok módosítása.
6. Felügyelőbizottsági tagok választása és tiszteletdíjának megállapítása.

FIGYELMEZTETÉS! Felkérjük t. részvényeseinket, hogy amennyiben a közgyűlésen rész'venni kívánnak, szíveskedjenek az alapszabályok rendelkezése értelmében részvényeiket legkésőbb 1934. április 27-ig a bank főpénztáránál, vagy valamelyik fiókjánál átvételi elismervény ellenében letenni.

Aktív.

Mérlegszámla 1933. december 31-én.

Passív.

Aktív.			Passív.		
Készpénz és bankári követelések		123.105.439.50	Részvénytőke		82.000.000.—
Értékpapírok	10.944.051.—		Tartaléktőkék:		
Leírás	1.148.474.—	9.795.577.—	Rendes tartalékalap	17.123.000.—	
Váltótárca	431.883.352.—		Kettes követelések tartalékalapja	10.273.392.05	
Adósok	190.195.575.73	622.078.927.73	Ingatlan értékcsökkenési tartalékalap	2.000.000.—	
Ingatlanok		26.786.414.—	Nyugdíjalap	5.000.000.—	34.396.392.05
Óvadékok	74.896.409.—		Betétek		646.920.134.76
			Visszleszámitolt váltók a Banca Națională a României-nél		9.343.500.—
			Átmeneti tételek és kamatok		3.236.094.04
			Nyereség		5.870.237.38
			Óvadékok	74.896.409.—	
		781.766.358.23			781.766.358.23

Az ellenőrzésért:

I. Petrean

igazgató — Jogsitott könyv.

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla

Az igazgatóság nevében:

Anlon Mocsonyi de Foen

Conrad Otto

Hargitay Bertalan

A könyvelésért:

Szabó Márton

cégjegyző — Jogsitott könyv.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R.-t. Braşov—Brassó.